

TRANSCRIPCIÓ EN BRUT

**Aquesta transcripció està pendent de
verificació i correcció. Pot contenir, doncs,
errades de fidelitat i incorreccions
lingüístiques i no es pot considerar
com una publicació oficial**

Sessió núm. 6 / CIADGAIA / 2.02.2026

Doc. Q:\D18\R440Transcripcio\CIADGAIA\06CIADGAIA\

Fitxer 06CIADGAIA1

XV legislatura · cinquè període · sèrie C · número ****

**Comissió d'Investigació sobre l'Activitat de la Direcció General d'Atenció a la
Infància i l'Adolescència**

Sessió 6, dilluns 2 de febrer de 2026

Presidència de l'I. Sr. Jordi Riba Colom

Sessió 6 de la CIADGAIA

La sessió de la Comissió d'Investigació sobre l'Activitat de la Direcció General d'Atenció a la Infància i l'Adolescència (CIADGAIA) s'obre a ****. Presideix Jordi Riba Colom, acompanyat de la vicepresidenta, Ana Balsera i Marín, i de la secretària, M. Àngels Planas i Crous. Assisteix la Mesa el lletrat Ferran Domínguez García.

Hi són presents [Mónica Ríos García](#), pel G. P. Socialistes i Units per Avançar; [Ennatu Domingo i Soler](#), pel G. P. de Junts; [Joan Ignasi Elena Garcia](#), pel G. P. d'Esquerra Republicana de Catalunya; [Montserrat Berenguer Messeguer](#), pel G. P. del Partit Popular de Catalunya; [María Elisa García Fuster](#), pel G. P. de VOX en Cataluña; [Núria Lozano Montoya](#), pel G. P. Comuns; [Maria Pilar Castillejo Medina](#), pel G. P. de la Candidatura d'Unitat Popular - Defensem la Terra, i [Rosa Maria Soberana i Bonet](#), pel G. Mixt[membres comissió].

[Assisteix] a aquesta sessió [assistents].

ORDRE DEL DIA DE LA CONVOCATÒRIA

1. Pla de treball: proposta d'aportació per escrit de la compareixença del Consell Nacional dels Infants i els Adolescents de Catalunya (tram. 357-01029/15).
2. Compareixença de la síndica de greuges, en qualitat d'experta, davant la Comissió d'Investigació sobre l'Activitat de la Direcció General d'Atenció a la Infància i l'Adolescència (tram. 357-01030/15). Comissió d'Investigació sobre l'Activitat de la Direcció General d'Atenció a la Infància i l'Adolescència Compareixença.
3. Compareixença d'una representació de la Sindicatura de Comptes, en qualitat d'experts, davant la Comissió d'Investigació sobre l'Activitat de la Direcció General d'Atenció a la Infància i l'Adolescència (tram. 357-01031/15). Comissió d'Investigació sobre l'Activitat de la Direcció General d'Atenció a la Infància i l'Adolescència Compareixença.
4. Compareixença d'una representació del Consell de l'Advocacia Catalana, en qualitat d'experts, davant la Comissió d'Investigació sobre l'Activitat de la Direcció General d'Atenció a la Infància i l'Adolescència (tram. 357-01032/15). Comissió d'Investigació sobre l'Activitat de la Direcció General d'Atenció a la Infància i l'Adolescència Compareixença.
5. Compareixença d'una representació de la comissió de família de Dones Juristes, en qualitat d'expertes, davant la Comissió d'Investigació sobre l'Activitat de la Direcció General d'Atenció a la Infància i l'Adolescència (tram. 357-01033/15). Comissió d'Investigació sobre l'Activitat de la Direcció General d'Atenció a la Infància i l'Adolescència Compareixença.
6. Compareixença d'una representació d'UNICEF, en qualitat d'experts, davant la Comissió d'Investigació sobre l'Activitat de la Direcció General d'Atenció a la Infància i l'Adolescència (tram. 357-01028/15). Comissió d'Investigació sobre l'Activitat de la Direcció General d'Atenció a la Infància i l'Adolescència Compareixença.
7. Compareixença d'una representació de l'Equip d'Atenció a la Infància i l'Adolescència Ebre, en qualitat d'experts, davant la Comissió d'Investigació sobre l'Activitat de la Direcció General d'Atenció a la Infància i l'Adolescència (tram. 357-01024/15). Comissió d'Investigació sobre l'Activitat de la Direcció General d'Atenció a la Infància i l'Adolescència Compareixença.

El president

Bon dia, comencem, si els sembla, aquesta sessió de la Comissió d'Investigació sobre l'Activitat de la Direcció General d'Atenció a la Infància i l'Adolescència. En primer lloc, el primer punt de l'ordre del dia és comunicar-los que va ser aprovat en el pla de treball la compareixença del Consell Nacional dels Infants i els Adolescents de Catalunya. Atès, com es va comentar a la Mesa, que és un consell format per persones menors, resulta incompatible la seva compareixença en el Parlament en la mesura en què, hi insisteixo, són menors. Per tant, pel que s'ha optat, i en el benentès que aquesta compareixença està aprovada i, per tant, s'ha de respectar que aquesta participació sigui per escrit i, per tant, se'ls hi formularà, se'ls hi remetrà, la consideració per escrit perquè puguin així mateix respondre.

Ara sí, comencem amb el punt segon, compareixença de la síndica de greuges en qualitat d'experta davant d'aquesta comissió. I sense més, comencem amb aquesta compareixença, per un temps de quinze minuts, si és tan amable. Quan vostè vulgui, té la paraula.

La síndica de greuges (Esther Giménez-Salinas i Colomer)

Moltes gràcies, president. Molt bon dia. M'acompanya en aquesta presentació l'adjunta d'Infància, Aida Rodríguez. I m'agradaria començar donant les gràcies per poder estar aquí. Els hi he portat alguns documents. Personalment, m'ha portat quaranta anys enrere; quan vaig començar a preparar aquesta intervenció, vaig trobar un article meu de l'any 83, que els hi he fet una còpia –1983, està molt lluny. I llavors, com que estem amb Rodalies en el cap, em va venir la història i vaig dir..., coses que vam dir, jo mateixa em vaig quedar sorpresa. En l'article que tenen el llenguatge és un llenguatge de fa quaranta anys, per tant, té algunes consideracions..., abans es deien. Però, en canvi, hi ha tot un apartat, i ja els hi plantejo a les pàgines 209 i 302, que parla de desinstitucionalització. I quan ho explicava a la Sindicatura em deien «si això és un concepte de fa vint anys», jo vaig dir «no, és un concepte de fa quaranta-tres anys».

I, per tant, repensant una mica i veient el que passa a Rodalies, i disculpi'm perquè Infància i Rodalies no és comparable, però sí que la meva conclusió, i faig abans un

espòiler, és per què durant quaranta anys això no s'ha canviat? La primera conclusió, i més important, si m'ho permeten, i ara començaré.

Els traspassos van arribar a Catalunya l'any 81. Llavors, en aquell moment el director general era un jutge de menors de Tarragona, i normalment, en el seu cap, la seva idea era sobretot reformar els centres. Els centres eren encara aquelles institucions, reformatoris, orfenats... Jo recordo encara habitacions amb cent nens –cent nens–, on està avui la.... No em deixin parlar, perquè si no em menjaré tot el temps en el passat. President, no ho faré.

Però sí que és veritat que la idea aquella de «s'han de canviar els centres» –això ho trobaran també escrit–, «s'han de fer més petits, com a llars», etcètera. Però va haver-hi tot un grup, i anomeno aquí en Jaume Funes, Carlos González, Pius Fransoy i jo mateixa –jo vaig entrar com a cap de Servei de Defensa Jurídica del Menor–, que vam dir «no, reformar els centres, sí, perquè els centres, en definitiva..., però hem de fer un nou model, hem de fer un nou sistema, s'ha de treballar a les famílies». I en aquell moment encara existia lo que es deia «protecció i reforma». No sé si els estic parlant de... «Protecció» volia dir exactament el que tenim ara; «reforma» era justícia juvenil, però era conjunt. Els tribunals dels menors tenien aquesta doble competència.

Llavors, en aquell moment, forçat per un equip que va dir «no, no només reformar els centres», vam mirar molt cap enfora. Dos models eren França i Alemanya. I ens va semblar més que la situació nostra del país era més cap a Alemanya; segurament pel seu passat, pel canvi, etcètera. Llavors també és veritat que dintre d'aquest grup dues persones, Carlos González i jo, érem penalistes i teníem aquí l'obsessió de les garanties. Això també els hi trasllado, perquè em sentiran parlar molt de les garanties, no només en l'àmbit penal, sinó garanties en tots els àmbits. I no pel fet de ser, en aquell moment dèiem «menor», no pel fet de ser infant o adolescent, has de tenir menys garanties.

Aquest era el discurs. Llavors, finalment, aquesta dicotomia, que en el seu dia es deia «protecció i reforma», ara diríem «DGAIA i justícia juvenil», per entendre-ho millor, en el camp penal es va tirar endavant l'any 85, a la llei orgànica del poder judicial es va incorporar per primera vegada la figura del jutge de menors com a jutge

especialista, i, des d'aquell moment, a partir de l'any 87, que es va aprovar la desjudicialització del sistema de protecció de menors, amb la figura del desemparament, es van començar a fer dos vies. I jo aquí m'he apuntat «garanties versus eficàcia». Garanties podríem posar un cartell a justícia juvenil; l'obsessió per l'eficàcia –després mirarem si és eficàcia o no– va ser el sistema de protecció de menors, «que no passi res, que no tinguem cap risc».

Aleshores els hi trasllado permanentment preguntes, disculpin. Garanties versus eficàcia són dos conceptes incompatibles? Un sistema garantista és impossible que sigui eficaç? Un sistema eficaç és impossible que sigui garantista? Algunes de les reflexions.

Llavors, aquests dos sistemes han funcionat completament diferents. Un..., i ara ja entro amb l'objecte d'aquí, quan es va aprovar el 87 la llei 21, es va formular per primera vegada el criteri de desemparament. Es considera desemparament: «Els infants o adolescents que es troben en una situació de fet en què els manquen els elements bàsics per al desenvolupament integral de la personalitat, sempre que per llur protecció efectiva calgui aplicar una mesura que impliqui la separació del nucli familiar. Quan un infant es troba en aquesta situació, es retira la tutela i es delega la guàrdia.»

Des de la Sindicatura, nosaltres hem trobat que aquest procés és un procés molt mancat de garanties. No hi ha pràcticament proves amb el desemparament i les situacions de risc. Hi ha poques explicacions. I constantment trobem una frase permanent que diu «pares que no col·laboren». Llavors, clar, la pregunta és: com volen que col·laborin els pares quan és una situació que es veuen afectats els seus drets d'una forma molt important?

Deixo de banda, perquè és un tema separat, el dels adolescents migrants sols, però també en els casos dels adolescents no sempre hi ha una situació objectiva de desemparament, sinó que molt sovint hi ha una manca de capacitat contenidora de les famílies, que ja han esgotat tots els serveis a l'abast. I en aquest sentit, llavors, els centres residencials esdevenen un recurs pràcticament desesperat, ineficaç i una pèrdua dels drets, tant per a les famílies com per als adolescents.

Tenen especificades les diferents categories en aquest document. I nosaltres vam fer un informe fa dos anys que es deia «Desinstitucionalització», vam analitzar totes les causes amb les que s'aplicava el desemparament. I vam fer una... És aquest. És aquest, que tu potser no el tens. Llavors vam fer una anàlisi, i la negligència, desatenció i imprudència, que ocupa el trenta-dos per cent dels casos, molt sovint, no dic en la seva totalitat..., però perdonin que ara me'n vagi una altra vegada a la via penal. No és lo mateix una conducta dolosa que una conducta culposa. No és lo mateix un maltractament prenatal, uns abusos, una conducta volguda d'una forma dolosa, que no pas una negligència que molt sovint té problemes d'adaptació o té problemes econòmics, té problemes de manca de comprensió de determinades situacions parentals, allò que es diu «què és un bon pare i que és una bona mare». Les situacions d'imprudència i negligència són tractables, són modificables, es pot treballar molt bé a la família, i és molt diferent d'un maltractament físic o psíquic.

Per tant, nosaltres vam dir: trenta-dos per cent, negligència i desatenció, i s'hi podrien sumar, no amb la mateixa globalitat, però les situacions de risc greus o algunes situacions. Per tant, una anàlisi en profunditat, que és lo que es recomanava fa quaranta-tres anys, de les situacions que s'ha aplicat el desemparament probablement ens portaria a una valoració molt diferent de la situació real en aquests moments.

I ara sí que agafo aquests quadres i faig una comparativa de com ha evolucionat el sistema... On està el meu temps? Perdona. Allà. Em queden sis minuts i mig. Bé, intentarem arribar a temps.

Tenen la comparativa dels dos sistemes. Què va passar amb justícia juvenil i què ha passat amb protecció? A mi..., he de reconèixer que la paraula «protecció» em costa molt de pronunciar, perquè no hi crec gaire en la paraula «protecció», i crec més en l'ajuda, assistència, acompanyament... Protecció..., jo sempre vaig dir que jo no volia, fa molt de temps, quan parlàvem també del Patronat de Protecció de la Dona, que cap intervenció de l'Estat em pugui protegir. Perquè protegir no és mai tancar. Ho torno a repetir: protegir no és tancar, protegir és una altra interpretació.

Però aquí tenen l'evolució. I ara ja sí que me'n vaig del 2003, ja he deixat una mica més el passat i estem ja més en el present, i 2010, que és el que vostès demanaven

respecte a les mesures protectores. I si analitzen el primer quadre, amb justícia juvenil, l'internament no ha passat mai del deu per cent, i en tot cas ha disminuït. És la línia vermella, a dalt, i veuen que és l'única que durant tot el temps ha estat pràcticament igual.

Significa això que ha augmentat o no? Està ple d'articles... Aquí s'analitzen quasi vint-i quatre anys. Per tant, hi ha diferents temps. Significa que la idea de que l'internament ha de ser l'últim recurs es va molt interioritzar dintre del sistema de justícia juvenil. I veuen com altres mesures, tractament en medi obert, justícia restaurativa

Fitxer 06CIADGAIA2

o altre tipus de llibertat vigilada, etcètera, han tingut també un manteniment en el temps; a vegades pujades, a vegades baixades. Però potser la conseqüència més important és que la idea de fa quaranta-tres anys de que l'internament havia de ser l'últim recurs s'ha mantingut estable durant tot el temps, després de l'aprovació de la Llei 5/2000 de l'any 2000.

Si analitzem la següent, doncs, veiem que amb el sistema infants i adolescents, segons la mesura protectora, ens acostem el febrer del 25 a prop del seixanta per cent amb la mesura d'acolliment residencial. Per tant, aquí veiem, al contrari que les altres mesures, com infants acollits, fins i tot amb família extensa i, per descomptat, altres mesures són pràcticament inexistents. És veritat que per analitzar aquesta gràfica hi ha un moment determinat on els migrants sols fan pujar bastant la xifra, però si comptabilitzem un quadre sense els migrants sols també ha augmentat fins al quaranta-cinc per cent. És a dir, la xifra és més alta comptabilitzant els migrants sols, però si traïem...

Bon dia. No, no... Em sap greu perquè ara quan els veig arribar ho tornaria a explicar. Això no pot ser, però ho podem fer quan vostès ho necessitin (*veus de fons*). No ho sé. Es troba malament o...? Sí que fa patir, sí. Puc parar si el president em descompta els dos minuts (*veus de fons*). Sí?

Per tant, a nosaltres ens agrada molt treballar amb xifres, perquè les idees són les idees, però quan tu analitzes les xifres, aquestes xifres ens demostren una situació específica. Hi insisteixo: la gràfica és emigrant sols, però també al voltant del quaranta-cinc per cent és sense emigrants sols. Vol dir que el sistema no ha assumit la idea d'internament últim recurs; al centre residencial s'hauria de procurar treballar d'una altra forma.

I, sobretot, i m'avanço, una de les idees més importants és: per què es va evitar a justícia juvenil un creixement molt important de la mesura d'internament? Un, perquè es va considerar que era l'últim recurs, però perquè es van potenciar altres sancions alternatives. Si no haguéssim tingut ni la llibertat vigilada, ni la justícia restaurativa, ni el tractament en medi obert, hagués estat impossible.

Què passa amb les mesures de protecció? Que famílies acollidores, com veuen, són exactes i no han crescut en el temps i no hi ha diversificació de les mesures paral·leles de treball a la família, però com a mesura, no com a mesura preventiva. És a dir, en un moment determinat, específicament, que es pogués prendre la mesura semblant al que seria amb justícia juvenil i llibertat vigilada; és a dir, ajuda als infants i les famílies sense aplicar el desemparament. Si no tens altres mesures, finalment acabes aplicant el recurs residencial.

Què destacaríem...? Quins punts destacaríem susceptibles de canvi? Doncs el primer, el sistema poc garantista amb la decisió de la mesura del desemparament. Es pren des d'un equip tècnic que sovint no pot treballar amb la família i que no poden i no volen córrer un risc. I jo sovint..., i perdonin que faig una interpretació també molt personal, si tu tens una família amb un risc i tu, com a treballador social, has de decidir que el deixes amb la seva família, doncs potser, si no tens un suport molt important, tu no assumeixes el risc. Només faltaria que assumeixis el risc, que passés alguna cosa i que després tu siguis el responsable d'aquella situació.

Per tant, o hi ha una decisió garantista al voltant i no només recau en els equips, en els EAIAs, i, per tant, no tenen aquesta situació o aquesta possibilitat, o sinó serà molt difícil el poder treballar.

I apuntem lo que dèiem al principi: nosaltres havíem calculat que al voltant del quaranta per cent dels casos es podria evitar el desemparament, i aquí sí que ho dic

molt alt: sempre que s'apliquessin altres mesures. El que no pot ser tampoc és denunciar l'aplicació del desemparament, però no treballar paral·lelament altres mesures d'atenció i ajuda a les famílies, perquè sinó estem abocant a que una altra vegada córrer un gran risc i sense possible solució.

Per tant, un punt a destacar és un canvi legislatiu important. Aquí hi ha una discussió: si s'hauria de tornar a judicialitzar el sistema?, quins jutges serien els jutges de menors? Teòricament, la llei orgànica del poder judicial permet que puguin ser, però també estan els jutges de família. Això és un canvi legislatiu que aquesta cambra no pot fer, però que nosaltres considerem que una mesura tan greu com és el desemparament, probablement amb bons mitjans, amb jutges especialistes... Si no tenim jutges especialistes, ens en podem oblidar. Però si ho vam fer per justícia juvenil, per què no es pot fer amb el sistema del desemparament? I torno amb la comparativa.

I, diguem-ne, com que aquesta situació, doncs, ens poden respondre, no depèn de nosaltres, doncs nosaltres creiem que amb aquest temps que es reforma o que hi pogués haver una reforma també a nivell de l'Estat, a nivell general, es podrien introduir garanties mitjançant un consell o una comissió, més persones que analitzin la situació i que no quedi només en mans dels equips o d'una decisió purament administrativa.

Molt important, i crec que això sí que es pot treballar amb les nostres competències: diversificar les mesures, perquè si no tenim la dicotomia o centre residencial, si no tenim família extensa o família aliena, llavors només ens queda centre residencial, i llavors diem «com que no tenim famílies, omplim els centres». No. Imprescindible noves mesures de treball directe amb la família, amb nous models, desplegar determinades pràctiques de *family group* o altres o mediacions, justícia restaurativa, algunes particularitats, que signifiquin l'ajuda a la família i que es puguin incorporar.

Si no introduïm aquestes mesures, continuarem amb les mateixes xifres. Segur, perquè llavors tenim només famílies acollidores que no creixen, que durant tot el temps són les mateixes. No és tan fàcil. Tampoc s'han fet famílies professionals, però sobretot que si nosaltres hem calculat que amb un suport del quaranta per cent,

amb una mesura a les famílies es podria reduir el desemparament, s'ha de crear aquesta possibilitat o aquesta diversificació de les mesures.

Sí... No em dona cinc minuts? Pensant que han arribat més tard? No es pot?

El president

Un parell més.

La síndica de greuges (Esther Giménez-Salinas i Colomer)

Un parell. Vaig ràpida. També els hi trasllado la idea que la mesura d'ajuda i control..., això no pot ser. Qui ajuda, ajuda; qui controla, controla. I barrejar les dues funcions i pensar que es pot ajudar controlant..., això no és possible. I entro en una part molt important: el valor del temps. En la presentació de l'informe final vam demanar, i això sí que els hi correspon, una llei que prohibeix el recurs residencial als menors de zero a sis anys; això es podria fer. Només si aquesta prohibició la tenim per llei la respectarem. Tenim el país que tenim i som com som.

Per tant, si tenim una prohibició que els menors de zero a sis anys no poden anar a un centre residencial, dubto que algú..., vaja, em sembla quasi impossible que algú defensi que és una bona solució un centre residencial. Pot ser una bona solució, molt temporal, però nosaltres hem fet estudis que els menors de zero a sis anys que se'ls hi aplica una mesura de desemparament triguen em sembla que el noranta per cent del temps de la seva vida..., no tornen a la família. Per tant, és un sistema que no té resposta. De la mateixa manera que els que estan en centres residencials ja més grans només tornen a casa seva el vint per cent. Per tant, aquesta idea de que fem això per retornar a la família..., això no existeix.

Per tant, destaco aquí aquest valor del temps i me'n vaig ja a conclusions i recomanacions. La primera és: protegir no és tancar. No tot és protecció. Aquesta paraula d'interès superior del menor jo la poso molt en qüestió, perquè sempre hi ha una interpretació condicionada d'aquest bé superior i, per tant, molt sovint no s'analitzen altres sistemes possibles.

Prohibir per llei l'acolliment residencial de zero a sis anys. Canvi legal de mesures i garanties; promoure aquesta llei estatal. Possibilitats a Catalunya de diversificar les respostes formals, no com a prevenció, hi torno a insistir, sinó com a mesura. Una

intervenció també basada en l'evidència. Les intervencions han de ser avaluades amb criteris i amb qualificacions. Les intervencions han de tenir aquesta avaluació.

No m'ha donat temps, però determinats centres han de ser públics. Un dels problemes més importants és que a justícia juvenil tots els centres són públics. A la DGAIA el vuitanta-cinc, vuitanta per cent són privats. El control sobre el centre públic és una forma; el control sobre el centre privat és un altre.

President, em queden dos recomanacions més o una. Garanties jurídiques, finalment, als infants i adolescents a les famílies en tot el procés administratiu de desemparament. Quan deia «centres públics», per exemple, un CREI hauria de ser sempre públic; aquells que tenen afectació en llibertats, aquells que estan tot el temps, no haurien de ser centres privats.

I disculpin, que m'he passat una mica del temps. La culpa la té Rodalies, també del meu temps. I res més. Vostès tenen la paraula.

El president

Moltes gràcies, síndica. Tot seguit passem a la intervenció dels grups parlamentaris. Disculpes. En primer lloc té la paraula, en nom del Grup Parlamentari de Junts per Catalunya, la diputada senyora Ennatu Domingo. Quan vostè vulgui.

Ennatu Domingo i Soler

Gràcies, president. També, en primer lloc, agrair a la síndica i a la senyora Aida Rodríguez per haver acceptat comparèixer en el context d'aquesta comissió d'investigació. Sabem que han comparegut en altres comissions d'infància, de Sindicatura de Comptes també per presentar els diversos informes que han treballat els darrers mesos. Nosaltres, especialment, teníem interès en entendre millor la feina que han fet en l'últim informe que van publicar al setembre sobre el suport a l'emancipació dels joves.

Evidentment, de les recomanacions que han fet fins ara els dos punts que més ens interessaven era saber, per exemple, que l'Administració potser hauria de deixar de determinar la custòdia dels infants i que ho hauria de fer un jutge especialitzat. Això estaria molt bé si ho poguéssiu desenvolupar més, de quina manera tindria l'impacte en garantir el benestar dels infants. És una proposta que volíem treballar des del

Congrés dels Diputats i, per tant, teníem interès en entendre la seva opinió sobre aquest tema.

I després també si tenen propostes per millorar aquesta atenció desinstitucionalitzada, més suport a les famílies, de quina manera podem incentivar a que més famílies catalanes estiguin més involucrades en l'acolliment d'infants de zero a sis anys, precisament, que és on hi ha més nens o menors ara mateix en centres. I com heu dit, ho podem prohibir a nivell legislatiu, però potser també estaria bé saber de quina manera podem fomentar o facilitar que les famílies estiguin més involucrades.

Després, per la naturalesa d'aquesta comissió, evidentment nosaltres volíem..., sabem que heu emès moltes recomanacions; de fet, el 2024, en el context de la gestió de les prestacions, ja van enviar deu recomanacions al Departament de Drets Socials, i aquest any hi ha hagut una reforma. Ens agradaria entendre què en penseu, quina valoració feu de la reforma que s'ha fet des del Departament de Drets Socials pel que fa a la gestió de les prestacions econòmiques o també als serveis d'habitatge per als joves extutelats i tutelats.

Crec que l'informe que ens va donar, que va confirmant les denúncies que s'han fet a nivell individual, les queixes que s'han també enviat des dels professionals sobre aquest desgavell que veiem en la gestió de les prestacions.

L'informe del setembre que va publicar parteix de vint queixes de joves que van rebre..., que els van demanar que retornessin els pagaments. Heu rebut més queixes des que es va publicar aquest informe? Perquè creiem o entenem que aquest model de prestacions i la seva gestió no només està creant maldecaps en l'àmbit dels menors tutelats i extutelats, sinó que també és molt més ampli. Ens agradaria saber si la naturalesa d'aquestes queixes ha canviat o no

Fitxer 06CIADGAIA3

des de la publicació de l'informe.

I finalment, heu parlat..., bé, ens agradaria saber si, amb la informació que tenen, si avui poden afirmar si hi han hagut conflictes d'interessos, degut precisament a la manca de mecanismes de supervisió i de control. A la seva intervenció han parlat, per exemple, que dels centres de la DGAIA el vuitanta per cent són privats. Aquesta externalització de quina manera afecta o ha generat aquesta manca de control i manca de seguiment? Perquè entenem..., per exemple, l'informe..., l'auditoria interna de la Plataforma Educativa afirma que hi han irregularitats, però ells se'n treuen la responsabilitat i la posen en el departament. Això és per culpa de l'externalització o és realment perquè no tenim mecanismes de control? Per tant, ens agradaria saber això.

I finalment, perdoneu que m'estic estenent, vostès tampoc acaben de dir si hi han responsabilitats o si algú ha de prendre responsabilitats per les irregularitats. I ara...

El president

Hauria...

Ennatu Domingo i Soler

...hi han investigacions de l'Oficina Antifrau i, perdó, al Tribunal de Comptes, que sí que han iniciat les seves investigacions amb aquesta intenció. De quina manera estan col·laborant amb aquestes dues institucions? Ens agradaria saber si saben en quin punt es troben les investigacions.

Moltes gràcies.

El president

Gràcies. Tot seguit, en nom del Grup Parlamentari d'Esquerra Republicana, té la paraula l'honorable senyor Joan Ignasi Elena. Quan vostè vulgui.

Joan Ignasi Elena Garcia

Bon dia, i gràcies per comparèixer i disculpi'm pel retard. No tinc per costum arribar tard, però hi ha hagut imponderables que han estat molt evidents a l'entrar que m'han impedit arribar abans, arribar a l'hora. I, per tant, li preguntaré sobre qüestions..., recuperarem la compareixença, que ho podem fer, i també coneixem molts dels

informes i recomanacions que en aquest àmbit i en d'altres, però en aquest en particular, han fet.

Una cosa que acostumo a preguntar a tots els que han vingut és una qüestió a la qual han fet referència, que és qui ha de promoure el desamparament. És clar, l'ideal..., qualsevol persona que tingui una mínima formació jurídica sempre dirà que finalment l'última instància hauria de ser un jutge el qui la determinés. Però també és cert que la situació és la que és i la justícia va al ritme que va. I en aquests moments la percepció, almenys per moltes persones, és que si això es fes, aquest canvi, si fossin els jutges els qui, en darrera instància, prenguessin aquesta decisió segurament el retard que es produiria, doncs, generaria més problemes que avantatges.

I, per tant, en aquest sentit, entenc que la proposta que fan és que sigui així, i, per tant, això és una pregunta, però que mentre això no sigui possible, buscar mecanismes alternatius, que entenc que és que més persones, no més persones, més mirades, per entendre'ns, més professionals diferents participessin d'aquesta decisió, i que no fos una decisió tan personal, perquè és veritat que això genera, per una banda, en la mesura que ho fa un, més pressió i alhora també més pressió i més responsabilitat sobre qui pren aquesta decisió.

En segon lloc, feia l'Ennату Domingo referència a ella, a això també...; ha parlat de les famílies professionals, és a dir, de professionalitzar l'acollida com una opció, amb tots els riscos que això té, perquè també en té, de risc, i com es podrien gestionar. I quines mesures creuen que podrien fer-se, adoptar-se, perquè les persones ens veiem més cridades a fer..., les famílies ens sentim més cridades a fer aquest pas.

Hi han moltes queixes per part de famílies acollidores, no el darrer any ni el darrer..., sinó des que jo he estat vinculat a aquest àmbit, diguem-ne, del món de l'acolliment i de l'adopció, etcètera; moltes queixes d'una excessiva burocratització, excessives traves i formalitats i pegues durant tot el procés d'acolliment, no només previ, sinó mentrestant. I en aquest sentit, quina manera..., quines són les mesures que creuen que es poden adoptar per millorar, per facilitar, per fomentar que això es faci.

En relació amb el tercer sector i les entitats socials que participen en l'externalització de serveis, si pogués precisar una mica més quins creuen que són els serveis que

segur que creuen vostès que no s'haurien de cedir a tercers, ja siguin empreses amb ànim de lucre o sense, al tercer sector. I quin seria el rol que creuen que aquestes entitats han de tenir en la gestió de tot aquest àmbit.

I, finalment, quina ha estat la participació que han tingut com a Sindicatura de Greuges en el procés de reformalització, de reforma, de la DGAIA, tant la que es va emprendre ara fa un parell d'anys o tres, com la concreció posterior amb la reforma i el canvi de denominació i tots els canvis que han anat associats de la que s'ha promogut des de l'actual Govern.

Moltes gràcies. I reitero la petició de disculpes perquè, com l'hi deia, no tinc per costum arribar tard.

El president

Moltes gràcies. Tot seguit, en nom del Grup Parlamentari Popular, té la paraula l'excel·lentíssima senyora Lorena Roldán.

Lorena Roldán Suárez

Moltes gràcies, president. Bon dia, tant a la síndica com a la seva adjunta. També demanar disculpes perquè també m'he retardat. És veritat que avui arribar des de fora de Barcelona ha sigut una mica odissea. En tot cas, jo seré molt breu perquè bàsicament m'he perdut un vuitanta per cent de la intervenció de la síndica. Sí que és cert que havíem pogut parlar del tema del desemparament a la Comissió d'Infància, quan va venir a presentar l'informe, fa un parell de setmanes, unes quantes setmanes, i, per tant, vam tenir aquesta ocasió de parlar, sobretot, d'aquestes mesures, pel tema del desemparament; també de l'excés d'institucionalització, que és un tema que ens preocupa moltíssim. I, per tant, en aquesta part, si m'ho permet, no entraré més, i sí que em comprometo a recuperar a través dels canals del Parlament la intervenció que ha fet avui.

I a mi sí que m'agradaria parlar d'un punt concret, que n'ha parlat també la diputada del grup de Junts, sobre aquesta investigació que ara s'està portant a terme per part del Tribunal de Comptes arran de l'informe 6/25 de la Sindicatura de Comptes. Si vostès tenen alguna mena d'informació sobre com estan aquestes investigacions o en quin punt es troben, quin és el paper que ha jugat la Sindicatura de Greuges, si

n'ha jugat algun, en aquesta fiscalització, tant per part del Tribunal de Comptes com per part de la Sindicatura.

I també recordem que la Sindicatura de Comptes, a banda de detectar aquests 167 milions d'euros que ballen en aquest informe del 2025, ja amb un informe previ del 2024, havia detectat també irregularitats en la contractació. També ens agradaria saber si la Sindicatura de Greuges estava al corrent d'aquestes informacions.

I res més. Moltes gràcies.

El president

Moltes gràcies, diputada. Tot seguit, en nom del Grup Parlamentari de VOX, té la paraula la diputada María Elisa García. Quan vostè vulgui.

María Elisa García Fuster

Muchas gracias, señor presidente. Gracias, señora síndica. Bien, a raíz de una denuncia que un trabajador realizó a Inspección de Trabajo y a usted misma, la Oficina Antifraude de Cataluña y actualmente también la fiscalía están investigando una posible red de fraude de entidades encargadas de conceder y hacer el seguimiento de las prestaciones que la Generalitat otorga a jóvenes extutelados que todavía están bajo su paraguas. Se trata de la Fundación Resilis, como usted bien sabe, y UTE Fundación Mercè Fontanilles - Fundación Resilis.

Esto significa que estas dos empresas están siendo investigadas por Antifraude y por la fiscalía por hacer negocio con los extutelados, que, como usted bien sabe, la mayoría son ex MENAs, es decir estas dos empresas están siendo investigadas por hacer negocio con la inmigración ilegal.

Hace unas semanas, los representantes de estas dos empresas comparecieron en esta comisión a ilustrarnos cómo deben hacerse las cosas en el tema del reparto de prestaciones. Es decir, que las empresas investigadas por fraude comparecieron como si la cosa no fuese con ellos y lo hicieron bajo el amparo, la protección y el apoyo de Esquerra Republicana, de Junts y de los socialistas, que son los grupos políticos responsables de dichos posibles fraudes investigados, porque bajo sus mandatos ocurrió todo esto. Dicho de otra forma: vinieron a tomarnos el pelo y a

reírse de todos los catalanes, que es de donde sale, al fin y al cabo, el dinero que ellos reparten.

Todos sabíamos que esta comisión la verdad es que es una pantomima orquestada por el tripartido socialista y separatista para acallar a la opinión pública y para apaciguar a los periodistas no subvencionados, que son bien pocos, la verdad, que han hablado de esto y han señalado el fraude.

Así que, señora síndica, ¿podría usted hablarnos del trabajador que denunció este posible fraude? ¿Si ha habido más trabajadores o se han recibido más denuncias sobre este tema? ¿Y cómo procedían ustedes cuando recibieron la denuncia? Porque ese trabajador perdió el trabajo a raíz de la denuncia, como usted bien sabe, también; no fue protegido por el sistema. Y lo cierto es que el *síndic de greuges* es parte del sistema.

Gracias.

El president

Tot seguit, en nom del Grup Parlamentari dels Comuns, té la paraula la diputada Núria Lozano. Quan vostè vulgui.

Núria Lozano Montoya

Gràcies, president. I demano disculpes pel retard, però hi ha dies que les coses es compliquen i no ha estat possible incorporar-me abans a la sessió. En qualsevol cas, si faig referència a alguna qüestió que vostès ja han situat anteriorment, doncs sentin-se lliures per donar-la per resposta.

Bé, compartim amb vostès que, en certa manera, tot sovint no treballem tant pels menors com pel mateix sistema de protecció i, per tant, les famílies no haurien de ser vistes com un enemic, sinó com a aliats, i, per tant, caldria treballar amb elles abans i després del desempament per revertir-lo com abans millor. En aquest sentit, quins creuen que podrien ser els instruments més adients per fer-ho? Sempre, naturalment, preservant l'interès del menor i partint de la base de les capacitats parentals, que són mínimes i necessàries per poder-les atendre.

I també què els semblaria si el desemparament fos sota control judicial en lloc d'un expedient, amb les característiques del que té actualment, que tot sovint deixa en una certa indefensió les famílies?

I una altra qüestió també relacionada d'una altra forma amb aquesta qüestió, i és si consideren que el menor hauria de tenir dret a una assistència lletrada pròpia i diferenciada, més enllà de que l'actual DGPIA sigui el representant d'aquest menor. Perquè tot sovint es dona un cert conflicte d'interessos entre l'organisme i el punt de vista del menor.

Compartim també l'enfocament a l'informe que vam presentar ja al seu moment sobre desinstitucionalització el mandat passat, fins i tot amb una anàlisi de costos que deixa molt clar el caràcter viable de la proposta, a part de la conveniència de potenciar aquest model tenint en consideració aquest interès superior del menor. Però més recentment feien també públic un informe on constataven diverses disfuncions i irregularitats tant a la gestió de prestacions econòmiques com pel que fa a les prestacions d'habitatge adreçades a persones extutelades. Si podrien aprofundir una mica més en aquesta qüestió. I si ja hi han fet referència anteriorment, doncs demano disculpes.

D'altra banda, llegíem avui a la premsa que se segueixen produint pagaments indeguts. El funcionament seria el que es venia donant abans: les educadores socials del Sebat traslladen el canvi de situació. Ara és cert que va directament a la Direcció General de Prestacions, però sembla ser que l'embús continua sent el mateix, perquè no hi ha més personal del que hi havia destinat a aquestes qüestions, i, per tant, tornem a tenir aquesta dificultat de que els menors es trobin en la situació d'haver de guardar els diners, que així els ho indiquen els educadors, mentre canvia o no canvia la situació de pagament.

I una reflexió, i amb això acabo, que fa temps que des del grup de Comuns estem realitzant, i és: per què sempre s'ha d'externalitzar? En què servia l'interès dels menors la gestió externa de les prestacions d'extutelats i en què que la majoria de centres ho siguin? Encara més tenint en compte el temps que fa que no s'actualitzen les tarifes i, per tant, la situació laboral del personal que treballa en aquests centres, cosa que origina una elevadíssima rotació i, per tant, una gran dificultat per crear les

confiances necessàries amb aquests infants i joves, per poder conèixer les seves problemàtiques, les seves necessitats, partint de la base de que un centre residencial no és una presó, que els que hi viuen no són delinqüents i que, per tant, el règim no pot ser penitenciari.

Gràcies.

El president

Moltes gràcies. Tot seguit, en nom del Grup Parlamentari de la Candidatura d'Unitat Popular, té la paraula la diputada Maria Pilar Castillejo. Quan vostè vulgui.

Maria Pilar Castillejo Medina

Bon dia, síndica, i també bon dia a l'Aida, que ens ha acompanyat avui, per parlar d'aquest tema, que jo crec que és un tema en el que la DGAIA la veritat és que ha posat molta atenció des del principi. Crec que les recomanacions que ens han fet en aquesta comissió són molt adients, molt de sentit comú, també, però molt necessari escoltar aquest tipus de sentit comú.

També sap greu, perquè hi ha molts temes que heu treballat que no s'han pogut exposar aquí i que crec que és interessant que les persones de la comissió d'investigació de la DGAIA també haguessin pogut..., i potser en podem fer alguna cosa més concreta. El tema també de l'acompanyament dels menors extutelats

Fitxer 06CIADGAIA4

o també crec que heu treballat sobre les proves d'edat a menors, que també és un tema que afecta fortament el que aquí es diu «protecció» i que crec que seria interessant també poder-ho escoltar.

Passo a preguntes per aviam si ara a la resposta podeu incidir una mica més sobre temes que heu exposat. Teniu alguna resposta per entendre aquest creixement? Aquestes gràfiques, que ho expliquen molt bé..., com el recurs residencial en justícia juvenil és l'últim recurs i, en canvi, aquí no només no l'és, sinó que, a més a més, es produeix aquest increment tan alt en aquest temps. És cert que ens diu en aquest

tema de l'increment dels menors acompanyats, però si els traiem d'aquí de l'equació continua havent-hi aquest increment.

Llavors, a què es deu que en aquest moment, de cop i volta s'incrementi tant? Ja no és només que no sigui l'últim recurs, sinó que, a més a més, de cop i volta s'incrementa de manera molt bèstia, produint, a més a més, la gran part dels problemes que ara anem arrossegant, amb aquests centres amb manca de places, amb centres sobredimensionats, amb molts nois i infants amb números..., superant ràtios i, a més a més, amb centres que veiem que són el fons del problema. Aviam si teniu alguna explicació vosaltres que ho heu mirat.

I una pregunta que heu explicat poc, que separàrieu ajut i control. Per què diem això? Perquè jo també he escoltat alguns treballadors que diuen que els hi va bé, que aquests ajuts van condicionats i així ajuden en l'acompanyament el menor. M'agradaria també escoltar per què pensem que és diferent i així tenim per poder contrastar.

I també una de les mesures que heu dit, que hi coincidim plenament: el tema de que els centres també siguin públics. La diferència que tenim amb justícia juvenil, on tots els centres són públics, comparat amb el tema de la protecció, tot el tema de DGAIA, on aquí hi ha tot el món privat ficat aquí, i precisament és on veiem que es produeix el descontrol que hem tingut tot aquest temps, tots els desajustos, tot lo que s'està investigant tant des de la Sindicatura de Comptes com Antifrau, pel tema de privats que estan utilitzant això d'una manera.

Creieu que aquesta llei que ens recomaneu fer perquè els menors de zero a tres anys no estiguin aquí hauria de ser més àmplia que no només això? I, per exemple, totes aquestes mesures que la guia EQUAR d'estàndards de qualitat en atenció també quedessin recollides amb aquesta llei?, quants menors hi pot haver en un centre? O sigui que intentem regular-ho per llei, de manera que potser si no es pot fer negoci amb centres tan grans, potser tindríem una mica la mà.

Finalment, perdó, perquè ja m'estic passant del temps, sé que ja han fet aquesta pregunta, però per mi és un tema que crec que és molt delicat, amb el tema dels alertadors i com han quedat desprotegits quan han fet la seva funció, que és denunciar el que estava passant a dintre de centres de la DGAIA...

El president

Hauria d'anar acabant, si us plau...

Maria Pilar Castillejo Medina

...; crec que també ens podeu fer recomanacions en aquest sentit. I, per acabar, creieu que amb els canvis que s'estan implementant ara amb la DGPPIA anem en aquesta direcció, que ja des dels anys vuitanta tenim molt clar què és el que ha de ser i que veig que...? Penseu que ara estem en bon camí o que encara ens falta molt per fer? Disculpa.

El president

Gràcies, diputada. No havent-hi cap representant del Grup Mixt, té la paraula, en nom del Grup Parlamentari Socialistes i Units per Avançar, la diputada Mònica Ríos. Quan vostè vulgui.

Mónica Ríos García

Bé, bon dia. Moltíssimes gràcies, síndica i a la seva adjunta, per l'exposició que ens ha fet. És veritat que hem parlat sovint, ja ho han dit els companys, en comissions d'Infància, sobre els informes, que veritablement ens ajuden. També a tenir aquesta visió una mica –ho dic per la informació de les gràfiques– de quin és el camí que ha tingut aquesta direcció general, que al final és l'objectiu d'aquesta comissió d'investigació també.

Ha parlat de temes molt importants, jo crec, però també molt complicats de portar a terme. No vull dir que no s'hagin de portar a terme, però són canvis profunds, que fins i tot vostè ho ha comentat alguna vegada: que en equips que porten molts i molts anys, amb unes inèrcies concretes, doncs fer aquests canvis també requereix de temps.

Bé, s'ha parlat dels pagaments indeguts de joves extutelats, que es va fer aquella condonació del deute, aprovada aquí en aquest plenari, diguem-ne, en aquest Parlament. És cert que ara s'està treballant en la modificació de la renda garantida de ciutadania i hi ha la idea de que s'incorpori aquesta prestació de joves extutelats dintre d'aquesta llei, d'aquests canvis que estem treballant en ponència.

També m'agradaria saber quina és la seva opinió al respecte, d'incorporar aquesta prestació a la llei de la renda garantida, que a més a més, estableix una sèrie de criteris per tal d'evitar aquests pagaments indeguts, amb un sistema de revisions trimestrals i, evidentment, incorporant les dades de manera que siguin interoperables, fins i tot no només per controlar els pagaments indeguts, sinó també per facilitar, perquè tota la gestió, tota aquesta burocràcia, la sol·licitud..., perquè també hem parlat moltes vegades que això fa que molta gent i molts joves no hi accedeixin, que també crec que és una barrera important a tenir en compte.

Parlava dels treballadors respecte al vincle. Estem treballant també en l'equiparació salarial. S'ha fet un informe del greuge acumulat econòmic respecte a aquest *gap* de salari amb aquests treballadors. Crec que és un tema important també a l'hora de plantejar millores en l'atenció als infants i adolescents.

Després em vist..., també ho han preguntat; segurament les meves preguntes ja s'hauran plantejat per altres companys i companyes, però sí que veiem una tendència que hi ha més desemparaments, que al final jo crec que és l'objectiu clau, evitar..., perquè, a més a més, ha explicat que aquests desemparaments..., després, el percentatge que es tornin a incorporar a les famílies precisament no és positiu. Per tant, és lo que hem d'evitar al cent per cent.

I parlava de mesures intermèdies, però deia que no eren preventives. No les plantejava com a preventives. La meva visió, d'alguna manera, penso que són mesures preventives, perquè vostè ha comentat, ha anomenat, el *family conference*. No sé si..., quines propostes..., no sé si educadors, per exemple, de carrers per atendre aquests infants i joves. Crec que és un tema important, saber que..., bé, com una mica una atenció a la persona, saber què els hi passa, quines són les seves inquietuds, i evitar...

I també, com a última pregunta, perquè ja m'estic passant de temps, també la companya de la CUP també ho ha dit, quan parlava que el que ajuda no pot controlar. Si pot ser una mica més específica al respecte.

Moltíssimes gràcies.

El president

Moltes gràcies, diputada. Tot seguit torna a ser el torn de la síndica de greuges, per respondre les preguntes o les consideracions que cregui oportú, per un temps de cinc minuts. Quan vostè vulgui, té la paraula.

La síndica de greuges (Esther Giménez-Salinas i Colomer)

(Per raons tècniques, no han quedat enregistrats alguns mots de la intervenció de l'oradora.) ... com hem dit, aproximadament, perquè han fet moltes..., algunes coses són generals, altres... Es troba malament? No?

A veure, intentaré agrupar-ne algunes, i algunes de diferenciades. Una observació general: nosaltres..., la nostra funció com a Sindicatura és l'afectació de drets. Quan trobem que hi ha una afectació de drets, doncs és la nostra intervenció. El tema econòmic no és que jo digui que no és la nostra competència; no és directa perquè nosaltres..., està la Sindicatura de Comptes, està Antifrau. I, per tant, nosaltres el que hem de fer és com queden afectats els drets, però no tenim tampoc la capacitat per veure les contractacions, etcètera, perquè en aquest cas no és la nostra competència. I sí que fem cas dels informes que fan tant la Sindicatura com Antifrau. Per tant, en aquest sentit, estan una mica delimitades les diferents competències. Ho dic perquè nosaltres no fem des del punt de vista econòmic un..., no hem fet cap informe, perquè no és la competència que ens correspon.

Si defensem el tema de jutges... Jo, clar, a mi em costa molt escoltar que és difícil fer canvis quan veig que han passat quaranta anys. Disculpin, eh, però això ja és..., això forma part de la meua vida, i jo no puc entendre que en quaranta-tres anys determinades coses que ens hem passat la vida dient no s'hagin fet. Jo aquí soc més dura. Ho lamento molt, m'han sentit els que em coneixen, però si tenim clar que algunes idees es poden fer, si ja s'ha fet en el camp de justícia juvenil, que és el de la delinqüència, que tot el dia ara surten... Si s'ha fet en el terreny més difícil, com no s'ha de poder fer en el terreny de la protecció? Ho lamento els que em diuen que no és possible o el que sigui.

No hem volgut. No li hem donat prou importància. Ens hem omplert de dir «protegim els nens», però no hem fet de veritat el que havíem de fer. I, per tant, jo tinc aquí apuntat..., jo no puc acceptar disculpes per un canvi tan profund, de que no s'hagi fet. Per tant, quan es diu «justícia»..., si es vol fer, es fa. Si la justícia es vol millorar,

es fa. Si es planteja..., tampoc han d'anar tots els casos a la justícia, s'ha d'analitzar. S'ha de ser més científic, s'ha de ser més avaluador, s'ha de ser més professional. I, per tant, si es fa d'aquesta manera es pot fer.

Quan nosaltres parlem d'acolliment, suport, acolliment familiar, no parlem només de les famílies tradicionals. Escolti'm, si en aquests moments està en crisi la família, si hi ha una baixada de natalitat molt forta, no podem parlar només d'un concepte tradicional de família. Hi ha moltes maneres de que els infants puguin..., i només cal veure altres països, de famílies professionals, que s'han de vigilar, que s'han de supervisar: evident. Però significa que hi ha altres alternatives a l'acolliment residencial. Bàsicament, és poder créixer, disculpin la paraula, amb total llibertat, amb les mateixes persones, i no tenir..., i no és culpa d'ells, però no tenir un educador al matí, un al migdia, un altre a la tarda, un altre a la nit i un altre de cap de setmana. Un nen no pot créixer..., nen o nena, disculpi'm, amb aquestes condicions, i, per tant, és que no podem acceptar-ho; això, bàsicament.

Respecte al tema de pagaments indeguts, començo per vostè, la primera, després algunes coses que ja s'han dit no les repetirem. Són els mateixos joves, que van venir a denunciar-ho. Això, disculpi'm, però trenca molt..., que van dir..., al voltant de cent?, m'has apuntat?..., al voltant de cent queixes que ells deien: «Com és que de cop...», durant el 25, «com és que de cop a mi em reclamen...?» Llavors, jo crec que l'anàlisi és una anàlisi més profunda de per què no s'ha pogut fer millor.

Llavors, em pregunten –també això és transversal– si aquests canvis s'han fet, com ho valorem. S'estan començant a fer, no tenim valoració. Hi ha plantejaments, hi ha coses que es volen millorar. Jo crec que des del punt de vista econòmic s'està començant a millorar amb algunes millores que s'han introduït, però això no afecta directament lo que significa el conjunt del sistema de protecció. Una altra cosa és la gestió econòmica. Jo crec que és més fàcil de solucionar que tot lo altre que estàvem plantejant aquí.

Respecte al..., clar, si el vuitanta..., jo em resisteixo a pensar... De fet, l'exigència a públics i privats hauria de ser la mateixa. Un centre privat no té per què tenir menys rigorositat en el tema econòmic; ha de tenir la mateixa. Una altra cosa és que quan, com en el cas del CREIs, que els hi deia, o centres on hi ha una afectació de drets

més importants, doncs, jo crec que han de ser públics, però lo que són més centres residencials que els infants surten, van a l'escola i tornen, doncs, podria ser. De fet, no hi ha inconvenient. No pensem sempre que això és un..., que ha de ser un frau. Se n'han produït uns, després hi entraré. Però no tot ha de ser... Jo crec que és pitjor la manca de control de la gestió, no tant només per un frau, sinó per la manca de capacitat d'aquest control, que es fa més difícil.

La pregunta que..., bé, jo he de creure en la justícia; si és lenta, ja la millorarem. De la mateixa manera, ja ho hem comentat al principi, respecte als tràmits burocràtics, que això és una queixa generalitzada. Quan han plantejat: per què no és una única prestació? Això ho hem dit en tots els informes. De fet, no seria gens difícil, però la burocràcia ens envaeix per tots els costats. Per tant, les possibles reformes de fer-ho únic i amb una sola gestió, jo crec que això és possible. I, per tant, això també ho han plantejat les diferents intervencions.

Que les famílies professionals poden tenir un risc, sí, com qualsevol..., però jo crec que el control no és tan difícil. Però torno a dir: no ens fixem només en la paraula «família» en el sentit tradicional

Fitxer 06CIADGAIA5

la possibilitat de que un infant creixi en una llar i que tingui una vida el més normalitzada possible.

La pregunta és..., s'han anunciat alguns canvis, però nosaltres encara no veiem aquests canvis. Això també ho han plantejat. S'ha dit que es milloraria. Hem de veure si aquesta millora realment és possible, i aquesta millora, si és possible, si em tornen a cridar l'any vinent els hi podrem explicar des del punt de vista econòmic. A mi em sembla que és més fàcil el canvi i el control econòmic –crec que això no ha de plantejar grans dificultats– que lo que significa un canvi de sistema, perquè, ho torno a dir: si durant quaranta anys no s'ha canviat el sistema, no sé si en dos anys ho podrem canviar. Però algun dia s'hauria de començar. I, per tant jo els hi demano.

Qui demanava si la llei pot incorporar altres coses, per què no?, si veiem determinades coses... Lo que em preocupa és el temps.

Aquí, la diputada Lorena Roldán, a la pregunta..., la separació entre lo que és el la Sindicatura de Comptes i Antifrau, nosaltres podem supervisar determinades coses, però no exactament lo que és la gestió econòmica, però sí, i després...

Ja he esgotat el temps? Mare meva! Com hem rebut també i hem fet el tema dels alertadors i hem treballat també amb Resilis, i ella ho va portar directament, doncs, li deixaré la paraula, però és que no sé si...

Evidentment, assistència lletrada als joves. Moltes vegades la diferència entre família o el propi jove..., i també recordo quan fa un temps es deia «per què un jove en l'àmbit penal necessita advocat defensor?», doncs el necessita, i per què ha de tenir també presumpció d'innocència, etcètera. I també el tema de pagaments indeguts està respost.

I finalment, els hi sobta que jo digui que és incompatible ajuda i control; és la meua experiència. És evident que quan ajudes també controles. És evident que els delegats de llibertat vigilada de justícia juvenil, quan supervisen una determinada actuació, hi ha una part de control, però aquesta part de control, tu no estàs... Si tu estàs portant directament una ajuda, no tens tant aquesta obligació d'avisar-ho. Si tu tens determinades obligacions, que és lo que passa amb el tema dels pagaments indeguts, etcètera; si tu estàs portant un jove i l'educador sabia que li estaven pagant, ho havia de dir l'educador?, quan la culpa era de l'Administració?

És a dir, els hi dic les dificultats que significa barrejar dues funcions que, evidentment, molt sovint, estan presents perquè les famílies també tenen..., evidentment que hi ha una part de control, però tu tens assignada una funció específica, i la funció de control econòmica la té assignada un altre servei. En aquest sentit ho deia jo, separar-ho, però una i altra.... Qui gestiona els diners està ajudant també, és evident que sí, però la seva funció principal és una bona gestió econòmica.

Qui té la funció d'ajuda a les famílies, la seva funció principal és aquesta ajuda i si detecta algunes irregularitats, potser ell pensa que ja és un altre servei que ho ha de portar a terme. Era en aquest sentit.

El president

Té la paraula...

La síndica de greuges (Esther Giménez-Salinas i Colomer)

Té la paraula pel tema de Resilis i el tema dels alertadors.

Aida C. Rodríguez (adjunta per a la defensa dels Drets dels Infants i Adolescents)

Bé, veig que m'ha tocat el tema fàcil. És broma. Bé, sí, nosaltres vam rebre una queixa d'un educador social, que és el cas que després ha traspassat, però és cert que després n'hem rebut més. És a dir, nosaltres hem rebut diversos educadors socials del sistema alertant de la mateixa situació.

Respecte d'això, com ha dit la síndica, nosaltres..., hi ha institucions que ja ho estan treballant, una és Antifrau, Fiscalia, la Sindicatura de Comptes, des de la seva vessant, i la nostra sempre ha estat la de vulneració de drets dels joves. És des d'aquí que vam donar entrada a la queixa i és des d'aquí que hem treballat. I és des d'aquí que vam elaborar l'informe que s'ha esmentat abans, del setembre del 25.

Entenem que la primera desprotecció que pateix un alertador és el temps. Aquesta és la primera de les proteccions, és a dir, que aquest cas s'inicia farà dos anys. Estem parlant que, efectivament, en la vida d'una persona això té un impacte enorme. Les nostres recomanacions en aquest sentit han estat molt clares. És a dir, en primer lloc, és que hi hauria d'haver procediments que facilitessin la transparència i la rendició de comptes de totes les entitats que treballen per l'Administració pública. Per tant, una millora interna del sistema, que entenem que és cap a on justament la conselleria, el departament, està avançant, que és el que esmentava abans la síndica.

És a dir, podem fer millor les coses en termes de gestió econòmica, en termes d'eficiència i eficàcia i, evidentment, de transparència? Doncs entenem que el país ho ha de poder fer. L'altra qüestió important, evidentment, té a veure més amb l'acompanyament socioeducatiu, que és l'altre vessant.

Per tant, com deia, el nostre informe, en aquesta línia, també plantejava la qüestió de la desprotecció dels alertadors i plantejava la possible necessitat d'una llei catalana de protecció integral als alertadors que, en aquest sentit, completés les

funcions que ara mateix té assignades Antifrau, i que hi hagués, per tant, una mirada més específica que tingui en compte l'impacte personal, efectivament, sobre les persones i que no hagi de recaure..., i que aquest impacte no hagi de ser part..., perquè evidentment és un sistema ineficaç, si és un sistema que té aquest impacte personal sobre les persones.

Sobre aquesta qüestió, res més, volia incidir simplement, aprofitant el que la senyora Ríos també plantejava dels canvis de les mesures, demanava quines mesures. Com ha dit la síndica, nosaltres veiem que hi ha una dicotomia que ens té molt condemnats, que és: fem servir centres perquè no hi ha prou famílies. Si no sortim d'aquest plantejament, difícilment podrem avançar realment. Llavors, en aquest sentit, el *family group conference*, per exemple, suposa una mesura que dona una responsabilitat genuïna a les famílies, és a dir, les activa. Una altra idea possible que estem plantejant com a recomanació: recuperar figures que existien, no tant l'educador de carrer, que també, sinó l'educador a domicili. És a dir, que està directament treballant amb la família a casa seva sobre la base de les seves necessitats.

Altres models que també ens semblen interessants, en la mateixa línia: les cases d'infants, on les famílies entren i surten permanentment en un model de casa que és més com un pis, però n'hi ha d'altres que hagin de provar la seva eficàcia i que, per tant, hi insistim, han de ser avaluades, han de tenir un seguiment i, des d'una perspectiva de ciències socials, han de ser intervencions basades en l'evidència.

La síndica de greuges (Esther Giménez-Salinas i Colomer)

... un segon aquesta darrera intervenció, és que m'he recordat d'una pregunta que han fet també: si aquestes mesures just que acaben d'anomenar per què no són compatibles amb la prevenció? La prevenció és un altre tema. Per a la prevenció, no cal tenir un cas concret. La prevenció és imprescindible. Les nostres lleis estan plenes de mesures de prevenció. Per tant, això ja hi és. Nosaltres parlem de la necessitat de més mesures formals, és a dir, que aquesta ajuda a la família estigui decretada com una mesura formal i, per tant, s'hagi de rendir comptes d'aquesta ajuda, de com es fa, de quina és l'evolució...

Per què significa...? Perquè significa aquest aspecte formal de diversitat de mesures. Perquè si no, només tenim centre residencial o acolliment familiar. Si falla l'acolliment familiar, família extensa o família aliena extensa, tenim la que tenim, també baixa, només tenim el recurs residencial. Llavors la petició és: mesures formals... És com si en el tema sanitari només tinguéssim l'UCI i no tinguéssim cap CAP, com si no hi hagués res al mig. Necessitem mesures, i jo posava l'exemple de la llibertat vigilada i dels educadors de carrer, que van existir en el passat, que facin aquesta funció, però d'obligat compliment, que és un cop a la setmana que es visita, que tenen uns informes... La prevenció és un altre tema. La prevenció és més global.

M'explico? Sí?

El president

Molt bé. Moltes gràcies, senyora síndica, Esther Giménez-Salinas; també, senyora Aida Rodríguez. Donem per acabada aquesta primera compareixença. Aixequem uns segons.... Suspenem, perdó, uns minuts, uns segons, la sessió per fer el canvi.

Moltes gràcies.

Reprenem, doncs, si els hi sembla, la sessió, tot seguit, amb la compareixença d'una representació de la Sindicatura de Comptes, en qualitat d'experts davant de la Comissió d'Investigació sobre l'Activitat de la Direcció General d'Atenció a la Infància i l'Adolescència. Ens acompanyen l'il·lustre senyor Miquel Salazar, síndic major, i la senyora Maria Àngels Cabasés Piqué, síndica de la Sindicatura de Comptes. Quan vostès vulguin, tenen temps per

Fitxer 06CIADGAIA6

quinze minuts, si són tan amables.

El síndic major (Miquel Salazar)

Jo seré molt curtet, que diu la meva companya. Bé, nosaltres compareixem en representació del Ple de la Sindicatura, és a dir, com saben vostès, els nostres informes són informes del Ple de la Sindicatura, que els aproven. En aquest cas,

l'informe que suposo que tenen interès que els hi comentem és un informe que es va aprovar per unanimitat. I el Ple ens va designar, dos representants, la senyora Cabasés, que és la síndica que porta el Departament C, que és el que té adscrit Salut i Drets Socials, i va ser la ponent de l'informe, i jo com a síndic major.

I, a partir d'aquí, doncs, estem òbviament a la seva disposició pel què puguem aclarir d'allò que nosaltres hem treballat sobre aquest tema.

Moltes gràcies.

La síndica de la Sindicatura de Comptes (Maria Àngels Cabasés Piqué)

Bé, moltes gràcies. Jo he preparat una intervenció d'uns quinze minuts aproximadament per explicar, altre cop, però aquells aspectes més rellevants que considerem de l'informe, que, com ja saben, a la nostra plana web ja està la nostra presentació que vam fer la Sindicatura i tot l'informe i tots els documents que fem al voltant de l'informe.

Per tant, estem parlant de l'informe 6/25 de prestacions econòmiques de dret subjectiu, que, com dic, va ser aprovat pel Ple, per unanimitat del Ple de la Sindicatura, el 20 de maig de 2025. Un informe que va acabar el treball de camp, doncs, el 12 de març de 2025 i que es va presentar a la Comissió de Sindicatura de Comptes el 18 de setembre de 2025.

Abans, però, m'agradaria recordar que el propòsit d'aquesta auditoria operativa amb enfocament avaluador ha estat articulat mitjançant la definició de tres objectius principals, que avaluen tots els aspectes al voltant de l'atorgament de les prestacions econòmiques que són objecte d'aquest informe, des de la resposta a les necessitats identificades, la gestió, el seguiment, el control, fins als resultats obtinguts.

També voldria recordar que les diferents prestacions que són objecte de l'informe preveuen múltiples situacions i/o escenaris segons la normativa vigent, que poden generar-ne la suspensió o l'extinció segons els casos, com ara les incompatibilitats amb altres prestacions, la percepció de rendes del treball o qualsevol modificació en els requisits dels beneficiaris.

També, en aquest sentit, cal recordar també que el titular de la prestació té l'obligació de comunicar a l'Administració qualsevol canvi en la seva situació que afecti el seu

dret o condició d'accés fixats en la normativa de cada prestació, sens perjudici de l'obligació de seguiment dels expedients en curs i de la seva revisió, que recau en el mateix Departament de Drets Socials.

Com a conclusió general, que hauran vist a l'informe, la Sindicatura ha constatat problemes estructurals de governança i de bon govern en la gestió d'aquestes prestacions, i també la manca d'un marc de transparència sobre les dades de la seva execució, amb un elevat volum de pagaments indeguts ordenats pel departament en la data d'elaboració de l'informe.

Una constatació que es fonamenta en els següents aspectes: dispersió dels sistemes d'informació per gestionar les prestacions, i sistemes de seguiment i control suportats en fitxers Excel. Les prestacions es gestionen mitjançant vuit aplicatius informàtics diferents en mans d'un total de quatre proveïdors. Detecció d'incompliments de les situacions d'incompatibilitats previstes en la normativa i d'incompatibilitat entre prestacions –això ho podem veure al quadre 14 de l'informe. Detecció de problemes de seguiment de les condicions i requisits d'accés a les prestacions per a joves extutelats. Riscos en el compliment de les incompatibilitats i circuits de control pel que fa a les prestacions per a joves extutelats i renda garantida. Risc de conflicte d'interès en la gestió i supervisió d'algunes prestacions externalitzades en un conjunt d'entitats col·laboradores sense ànim de lucre per a l'activitat de les quals no s'ha garantit un marc de regularitat i transparència, fet que pot comprometre la consecució de l'interès general en la implementació de la intervenció pública, i no s'han exercit les funcions inspectores i de supervisió.

A partir d'aquí passo a detallar aquells aspectes que són més rellevants d'aquest informe. I, en primer lloc, em referiré a la incompatibilitat amb la percepció de rendes del treball.

La Sindicatura ha estimat un volum de perceptors de la renda garantida –ho trobaran a les pàgines 75 a 78– que en el mateix període de temps mantenen una relació laboral amb dedicació a jornada completa. I, a més, ha constatat que aquesta situació es perpetua en el temps. Com s'explica en l'informe, aquesta circumstància es deu al fet que els mecanismes de control no són eficaços per supervisar i corregir els casos d'incompliment de les condicions que regulen el dret subjectiu a percebre

la prestació pública, ni s'han impulsat mesures o accions correctores adequades, sempre a data de tancament de l'informe.

Aquesta situació ha motivat manifestament l'ordenació de pagaments indeguts per part dels responsables del departament i que el volum d'aquests pagaments origini, en alguns casos, la prescripció del dret a reclamar-ne el reintegrament.

Com s'indica en l'informe, el volum de pagaments indeguts per motiu d'incompatibilitat amb la percepció de rendes del treball s'obté de la suma de diverses casuístiques: titulars amb contractes a jornada completa durant més de seixanta dies; titulars amb contractes a jornada parcial en situació d'incompatibilitat; situacions anàlogues de les persones beneficiàries no titulars integrants de la unitat familiar, així com aquells beneficiaris que no compleixen el requisit de residència habitual a Catalunya.

Les dades que es reflecteixen en l'informe de la Sindicatura només recullen algunes d'aquestes circumstàncies a causa de limitacions en les dades disponibles i estan referides al període 20-22.

En el cas de la prestació per a joves extutelats –parlem de les pàgines 78 a 81–, la seva percepció està subjecta a una condició d'incompatibilitat referenciada a un llindar màxim d'ingressos, entès com la suma de la prestació i les rendes del treball percebudes pel beneficiari. A més, la percepció d'ingressos per part del beneficiari pot comportar la seva obligació de contribuir financerament al cost del servei d'habitatge temporal.

La Sindicatura ha observat que hi ha beneficiaris que podrien incórrer en incompatibilitats previstes a la normativa perquè s'ha constatat que perceben simultàniament rendes del treball i que aquesta situació d'incompatibilitats és sostinguda en el temps amb una tendència creixent entre el període 19-22, sense que es produeixin mesures correctores per part del departament.

Per als casos d'incompatibilitat amb la prestació, bé perquè la renda del treball supera el llindar i, per tant, no donaria dret a percebre la seva prestació o a la seva extinció, o bé perquè la suma de la prestació més la renda percebuda també supera el llindar i caldria reduir la prestació, la Sindicatura ha estimat una xifra de pagaments indeguts acumulats de 4,7 milions d'euros entre el setembre del 19 i el desembre del

2022. Entre aquests, un total de 804.384 euros tindrien una antiguitat superior als quatre anys i, d'acord amb la llei de finances públiques de Catalunya, el dret al seu reintegrament hauria prescrit.

D'altra banda, hi ha beneficiaris de la prestació que en el mateix període que la perceben mantenen una relació laboral que s'exerceix fora de Catalunya, l'ocupador dels quals té compte de cotització en províncies com Madrid, Terol o Múrcia, entre d'altres. Aquesta circumstància incompliria també un dels requisits per al dret a percebre la prestació, que és el de la residència habitual del beneficiari al territori de Catalunya i, per tant, convindria sotmetre aquests pagaments a una anàlisi particular.

En segon lloc, i en relació a la valoració i el seguiment de les condicions i requisits d'accés per percebre la prestació econòmica per a persones joves extutelades –ho poden trobar a les pàgines 81 i 82– qui té la competència i qui ha de fer la supervisió efectiva és l'Àrea de Suport als Joves Tutelats i Extutelats de la Direcció General d'Atenció a la Infància i l'Adolescència del Departament de Drets Socials. Aquest servei, però, ja havia estat externalitzat pel departament competent.

No obstant això, l'últim contracte vigent es va adjudicar el mes de juliol de 2022 pel departament per un valor estimat de contracte de 5,58 milions d'euros a una UTE formada per la Fundació Mercè Fontanilles i la Fundació Resilis mitjançant un procediment obert en forma de concurs. Tot i que el seu objecte es va lotificar en sis lots territorials distribuïts per Catalunya, aquesta UTE va resultar l'adjudicatària de tots els lots per un període que finalitzava el 31 de desembre de 2022, prorrogable fins a quatre anys més.

El mes d'agost de 2025, el departament ha prorrogat el servei contractat per un any més, de l'1 de gener fins al 31 de desembre, esgotant així el període de pròrroques previst en la licitació.

En aquest context, segons els requisits rellevants de la licitació, aquesta UTE és responsable del seguiment del pla de treball individual de les persones joves beneficiàries de la prestació. El compliment d'aquest pla de treball individual per part del beneficiari de la prestació és un requisit indispensable per a la seva percepció. En aquest document es formalitzen els compromisos que assumeixen els

beneficiaris en tots els àmbits, habitatge, formació, treball, gestió econòmica, salut, i també als àmbits jurídic, familiar i comunitari.

Per verificar el seguiment de les condicions i els requisits d'accés a la prestació, la Sindicatura va seleccionar expedients de beneficiaris que haurien superat el llindar d'ingressos d'elegibilitat de manera continuada en el temps i el pla de treball individual inclòs en aquest expedient. La documentació consultada permet constatar a la Sindicatura que en aquests casos no es fa ni la revisió ni es deixa constància del compliment dels requisits per a la percepció de la prestació, incomplint les condicions tècniques dels plecs que regien la contractació del servei de seguiment i valoració. Aquests fets podrien ser susceptibles de ser subjectes a la imposició de penalitats.

Les situacions d'incompatibilitat constatades i l'incompliment continuat de les condicions necessàries per mantenir el dret a percebre la prestació posen de manifest que el departament no ha implementat instruments o mesures prou rigorosos per fomentar la responsabilitat, la responsabilització i els controls interns.

Abans, els volia dir que l'octubre del 2024 alguns dels beneficiaris, arrel de la revisió que ha fet Sindicatura, continuaven percebent la prestació.

Com deia, no ha implementat el departament instruments o mesures prou rigorosos per fomentar la responsabilització i els controls interns d'aquestes entitats, ni tampoc sistemes sòlids d'informació, seguiment i avaluació contínua de l'activitat que fan a fi de garantir un ús i una destinació correctes dels recursos concedits. Tampoc no s'ha detectat una supervisió efectiva per part de l'Àrea de Suport als Joves Tutelats i Extutelats en aquest àmbit.

Com es puntualitza a l'informe, aquests joves poden accedir també a prestacions de servei d'habitatge que ofereix la DGAIA i, en aquests casos, el seguiment d'aquests plans de treball individuals el fan els professionals de les entitats gestores dels habitatges, entre els quals també es troben les fundacions de l'esmentada UTE, a més d'altres entitats. Aquestes entitats col·laboradores prenen diverses formes jurídiques, principalment fundacions, associacions i cooperatives, i que estan sota la supervisió preceptiva per part de l'Administració de la Generalitat. Aquestes entitats

ofereixen, entre altres, a més del servei d'habitatge social, el recurs d'inserció laboral.

El dret dels beneficiaris a percebre recursos o el seu import íntegre està sotmès a condicions i requisits estrictes de compatibilitat fixats a la normativa –podem veure-ho a les figures 4 i 5 de l'informe. En aquest escenari de situació de risc de conflicte d'interès, la imparcialitat de les decisions de les entitats d'iniciativa social que col·laboren amb el departament podria veure's afectada. Tanmateix, la Sindicatura ha observat que no s'ha exigít una transparència efectiva on la regularitat de les activitats que duen a terme les entitats que ofereixen aquests programes de suport en garantia dels seus finançadors públics i privats.

També s'ha constatat que els òrgans de l'Administració amb competències per fer aquesta actuació de control i inspecció sobre les fundacions, associacions i cooperatives que intervenen en la gestió dels recursos públics esmentats a l'informe no havien fet actuacions amb la finalitat de comprovar-ne l'activitat o la imparcialitat de les seves actuacions en el període 22-24, més enllà d'escasses comprovacions de caràcter administratiu, material o funcional. Els òrgans que tenen atribuïdes les competències depenen del Departament de Drets Socials, el Departament de Justícia i Qualitat Democràtica i el Departament d'Empresa i Treball de la Generalitat.

I en tercer lloc, i per acabar, i en relació amb el volum dels imports indegudament pagats als beneficiaris del conjunt de les setze prestacions de dret subjectiu que formen part de la fiscalització d'aquest informe –que estan a les pàgines 88 a 90– durant l'execució del treball de fiscalització el departament va valorar i quantificar els pagaments indeguts en almenys 167,56 milions d'euros en el període 16-24, dels quals estarien

Fitxer 06CIADGAIA7

prescrits almenys 7,7 milions d'euros –ho trobaran al quadre 19. Puntualitzar que el setanta-quatre per cent del total de pagaments indeguts es va produir entre l'any 20

i 24, i el noranta-cinc per cent de pagaments indeguts de renda garantida també en el mateix període, 20-24. Això està a tomb del que explicaré ara.

El departament va comunicar a Sindicatura que el mes de setembre del 2023 va iniciar la implementació d'un pla de xoc per revisar els expedients de renda garantida susceptibles d'incloure pagaments indeguts. El període de revisió en el marc d'aquest pla de xoc va anar de setembre del 19 a juliol del 24. A tancament del treball de camp de l'informe, que va ser el 12 de març –els recordo– del 25, les xifres no s'havien modificat.

Aquest volum inclou 0,80 milions d'euros de titulars difunts vinculats principalment a prestacions de dependència que no en ser reclamats s'haurien de tractar com a possibles prescripcions. I en relació amb la renda garantida, la Sindicatura fa constar que l'import de pagaments indeguts calculat pel departament només considera 4.551 expedients i que en queden fora altres 32.647 expedients amb indicis de pagaments indeguts encara sense revisar, a tancament de l'informe, i, per tant, per una part o algun d'ells haguessin prescrit.

També hi ha 324 expedients addicionals, amb un import total acumulat d'1,75 milions d'euros derivats de la renda garantida sense resolució administrativa que no estan contemplats en el total dels pagaments indeguts prescrits.

La Sindicatura estima que la majoria d'ells es podrien considerar prescripcions en superar els quatre anys d'antiguitat entre el 2017 i el 2020, sense actuacions interruptores. Cal afegir que el volum de pagaments indeguts quantificat pel departament no inclou els 4,7 milions, com els he explicat, estimats per Sindicatura, de pagaments indeguts acumulats corresponents a la prestació per a joves extutelats que ja hem explicat anteriorment.

És per aquest motiu que la Sindicatura constata que aquesta valoració i estimació del Departament de Drets Socials no és exhaustiva i que podria ser revisada a l'alça per conceptes i períodes no inclosos en el càlcul inicial del departament i altres expedients i pagaments pendents d'anàlisi interna. Per tant, la xifra total de preinscripcions podria ser també revisada a l'alça, un cop fetes aquestes comprovacions, sense que la Sindicatura tingui constància d'actuacions interruptores del termini de prescripció.

En aquest sentit, i com s'expressa en el mateix informe de fiscalització, la Sindicatura considera que els fets descrits constitueixen presumptament una infracció de l'article 84, lletra *b* i lletra *d*, del text refós de la llei de finances públiques de Catalunya, perquè des de la Direcció General de Prestacions Socials del Departament es produeixen pagaments indeguts, atès que no s'ha comprovat que concorren els requisits per a la liquidació de les obligacions i pagaments. En la fase en què s'emet l'informe, la Sindicatura considera que els fets descrits també constitueixen presumptament una infracció de l'article 84, lletra *a*, del text refós de la llei de finances públiques per incórrer abastament, atès que s'ha deixat de liquidar drets a cobrar per aquests pagaments indeguts, els quals han prescrit.

La Sindicatura considera que els pagaments indeguts detectats, per tant, no responen només a errors administratius, sinó a problemes estructurals de transparència i governança, atès que, com s'ha explicat, no s'ha promogut un marc de transparència, regularitat i bon govern en garantia dels finançadors públics i, en últim terme, de l'interès general.

Davant d'aquest escenari, el mes de desembre de 2024, com descrivim a l'informe, l'Administració de la Generalitat va aprovar el Decret Llei 11/2024, de 17 de desembre, pel qual estableix la condició de crèdits no exigibles per la hisenda pública de la Generalitat de Catalunya per a les quantitats no satisfetes derivades de la prestació econòmica de renda garantida de ciutadania sota determinats supòsits.

En aquest context, la Sindicatura de Comptes fa la recomanació número 16, de manera que el tractament de cada expedient requerirà determinar si el deute derivat de l'obligació a reintegrar és exigible, si té caràcter no exigible d'acord amb les previsions d'aquest decret i si ha prescrit el dret a la seva liquidació per haver transcorregut més de quatre anys de la data en què l'Administració podia exercitar-los. L'extinció del deute amb la hisenda pública ha de garantir el compliment de la normativa comptable i pressupostària.

Fins aquí el breu resum que hem preparat, i, per tant, a disposició de vostès per a aquelles preguntes que considerin.

El president

Moltes gràcies, síndic major, síndica. Tot seguit, és el torn dels grups parlamentaris per un temps de tres minuts. Té la paraula, en nom del Grup Parlamentari de Junts per Catalunya, la diputada senyora Ennatu Domingo. Quan vostè vulgui.

Ennatu Domingo i Soler

Gràcies, president. Des de Junts agraïm al síndic major i a la síndica perquè hagin acceptat comparèixer en aquesta comissió d'investigació per presentar de nou el seu informe. Creiem, havent vist com ha evolucionat la crisi de la DGAIA, que la feina que han fet és molt útil.

De fet, jo volia fer una cronologia, perquè crec que diu molt o és molt significatiu de la resposta que hi ha hagut des del Departament de Drets Socials. El 2024 vostès publiquen l'informe sobre la contractació pública de l'adjudicació del servei d'acolliment de la infància i el Departament de Drets Socials, sota el govern del Pere Aragonès, li responen que no hi ha irregularitats i neguen les disfuncions d'aquest sistema. Un any després, vostès tornen a presentar l'informe al Parlament de Catalunya i el PSC, Esquerra Republicana i Comuns voten en contra de complir les recomanacions del seu informe.

Més endavant, enmig de la crisi de lideratge al si de la DGAIA, tornen a publicar un informe sobre la gestió de les prestacions i la resposta, un altre cop, aquest cop sota el govern d'Illa, la consellera de Drets Socials torna a negar les irregularitats malgrat els resultats de les auditories internes al departament que la contradiuen. Ho intenten amagar, intenten minimitzar el problema, i l'Oficina d'Antifrau i el Tribunal de Comptes inicien investigacions justament per entendre la magnitud de les irregularitats i els responsables.

Per tant, en aquest context, nosaltres els volem preguntar quina valoració fan de la reforma que ha anunciat el govern de la DGAIA. Respon a les recomanacions que feien als dos informes? De fet, creiem que les irregularitats segueixen. Avui ha sortit un article en què el departament anuncia i diu que no té el personal suficient per poder revisar més de deu mil expedients. Vostès han dit que trenta-dos mil encara quedarien per poder revisar.

Per tant, creiem que solucions superficials no acaben de resoldre aquest problema i que ens podem trobar d'aquí a un any amb encara més casos d'irregularitats que tornin a aparèixer.

Poden explicar si estan col·laborant amb el Tribunal de Comptes en la investigació que han iniciat arran del seu primer informe? Saben en quin punt es troben aquestes investigacions? Ens agradaria saber quina relació tenen amb aquesta institució.

Després, les irregularitats..., de fet, han obert un debat molt més ampli sobre el model de gestió de prestacions. Vostès han afirmat, en aquesta presentació també, que hi ha casos, indicis, de que hi poden haver conflictes d'interessos, i una de les causes podria ser aquesta manca de control en l'externalització del servei de gestió i de control. I, per tant, ens agradaria saber si el model que tenim actualment es pot millorar?, realment hem d'anar a un model completament públic? Nosaltres creiem que les exigències de transparència i control han de ser les mateixes, però ens agradaria saber què pensen sobre això.

Després, heu parlat principalment de la gestió de les prestacions econòmiques i heu tocat una mica el servei d'habitatge. Poden fiscalitzar o tenen la intenció de fiscalitzar les entitats, fundacions, per veure també si hi ha hagut un conflicte d'interès en aquest àmbit? Doncs, heu parlat, per exemple..., en el seu informe no es parla dels pisos tutelats, quants n'hi ha, quanta gent hi viu, quins són els recursos que reben aquestes fundacions i entitats del departament i si hi ha un control, sobretot, de la feina que es fa en l'àmbit dels pisos tutelats.

I, finalment, ens agradaria, si poguessin aprofundir, sobre..., fer una valoració de la pròrroga del contracte entre el Departament de Drets Socials i Resilis, sabent que avui encara hi ha irregularitats i també després que sortís, es fes pública, l'auditoria interna a Plataforma Educativa, encara podem dir que la decisió del departament és correcta...

El president

Hauria d'anar acabant, si us plau...

Ennату Domingo i Soler

... de renovar aquest contracte?

Moltes gràcies.

El president

Tot seguit, en nom del Grup Parlamentari d'Esquerra Republicana, l'honorable senyor Joan Ignasi Elena. Quan vostè vulgui.

Joan Ignasi Elena Garcia

Gràcies, president. I gràcies al síndics, al síndic major i a la síndica, per assistir també, per la seva participació, com és preceptiu, però també agrair a la Comissió de la Sindicatura aquests informes. Hem tingut l'oportunitat de debatre'ls també a la Sindicatura i potser alguns companys d'aquí no en som membres, però jo, com a membre que soc de la comissió, també he tingut l'oportunitat de conèixer-los i parlar-ne.

Es fa una anàlisi des de la Sindicatura que va molt més enllà, com ha de ser i com és preceptiu, de les qüestions estrictament econòmiques i de l'anàlisi econòmica, sinó que es fa també una anàlisi d'oportunitat, d'avaluació, de valoració de la gestió i també de ponderació de la utilitat o no de determinats serveis. És a dir, en algun cas és un informe d'avaluació de quin és el resultat dels serveis. I ens sembla molt oportú que així sigui en aquest i en tots els altres informes que emeten.

També voldria preguntar-los: aquests 167 milions als quals fa referència si tenen aquí amb precisió quin és el percentatge que correspon a la DGAIA? Perquè ha parlat de que em sembla que eren totes les prestacions..., l'anàlisi de les diferents prestacions, quines corresponen a la DGAIA? També quin és el percentatge, de l'anàlisi que vostès han pogut fer, que són prestacions que han quedat prescrites? I si aquesta prescripció vinculada a aquests 167 milions, quin és el percentatge, quina és la quantitat, que correspon a la DGAIA?

I, finalment, també hi feia referència l'Ennatu Domingo, en relació amb el Tribunal de Comptes, si ha emès, alguna resolució en relació amb aquests..., resolució ferma o definitiva, en relació amb algun d'aquests aspectes? i en quin sentit ha sigut?

També fins aquí fins a quin punt..., en la mesura que són anàlisis que van molt més enllà de lo estrictament econòmic, com correspon, fins a quin punt creuen que ha afectat determinats elements que han succeït durant tot aquest període?, des de la

suspensió en un moment determinat de l'autogovern? Crec que es va produir en aquell moment, a més a més, per part dels responsables del moment, la decisió de no autoritzar cap despesa, fet que va provocar l'acumulació de despeses efectuades però no autoritzades. També l'impacte de l'any 20, 21 i 22, de la pandèmia, i també l'impacte que hagi tingut l'increment exponencial d'usuaris d'aquests serveis, també en un context d'imperativitat derivada de les resolucions del Tribunal Superior de Justícia de Catalunya.

És a dir, en aquesta mesura, elements que es van formular en les al·legacions, i que quin impacte creuen aquí, que ja no correspon en l'informe, doncs, figurava l'informe en les al·legacions, i quina avaluació, quina valoració, en fan d'aquests elements a què també es feia referència?

També un element... Tot plegat és molt precipitat, perquè amb el temps que tenen vostès i nosaltres, però... L'impacte en relació amb els resultats de les normatives que regulen els diferents tipus de prestacions.

I ho deixo aquí, perquè volia fer un parell més de qüestions, però em sembla que no hi ha temps.

Gràcies.

El president

Moltes gràcies, diputat. Tot seguit, en nom del Grup Parlamentari del Partit Popular, té la paraula l'excel·lentíssima senyora Lorena Roldán. Quan vostè vulgui.

Lorena Roldán Suárez

Moltes gràcies, president. Agrair evidentment al síndic major i també a la síndica, la senyora Cabasés, doncs, per explicar-nos novament aquest informe, el 6/25, que ja vam tenir oportunitat també d'escoltar en la comissió de la Sindicatura de Comptes, i que, de fet, ha provocat, doncs, la creació d'aquesta comissió d'investigació per les qüestions que es detecten en l'informe i que finalment, doncs, la Fiscalia del Tribunal de Comptes decideix també investigar.

Jo entenc que des de la Sindicatura de Comptes, evidentment, no poden entrar a fer valoracions de caràcter polític, per dir-ho d'alguna manera. I, per tant, nosaltres, respectant això, ens centrarem en les qüestions que detalla l'informe. Sobretot a

nosaltres la que més ens interessa és la part on l'informe detecta aquests possibles conflictes d'interès, perquè tenim les mateixes entitats que estan fent de gestores i que estan fent també..., són les mateixes encarregades de fer la supervisió o de detectar les incidències. I, per tant, costa d'entendre que això sigui d'aquesta manera.

Jo no sé si vostès, des de la Sindicatura de Comptes, tenen oportunitat o estan fent fiscalització d'aquestes entitats, com pot ser la Fundació Resilis o com pot ser Maria Fontanilles. Si és així, doncs, que ens puguin explicar una mica com estan, si és que estan oberts alguns expedients en aquest sentit o alguna mena d'investigació en aquest sentit.

També ens agradaria saber, que li hem preguntat també a la síndica de greuges, però no ens ha pogut aclarir massa

Fitxer 06CIADGAIA8

com es troba ara mateix la investigació també al Tribunal de Comptes sobre aquests fets detectats per part de la sindicatura. També l'informe, que se'ns parla d'aquests pagaments indeguts d'un import, sembla ser, de 167 milions d'euros. És veritat que l'informe especifica de manera molt clara que aquests 167 milions d'euros corresponen únicament al període, doncs, en el qual es porta a terme aquest informe, en la fiscalització d'aquest període.

Creuen vostès que seria interessant per part de la sindicatura, doncs, investigar d'altres períodes, o no sé si estan fora ja de..., si han prescrit, etcètera, però tenint en compte, doncs, que, en aquest període de temps, s'han detectat aquests pagaments indeguts, si aquesta quantia, aquest import podria ser superior, i si, hi insisteixo, la Sindicatura de Comptes, doncs, té pensat prendre alguna mesura o, com els hi deia, potser ja està fora del seu àmbit o fins i tot ha prescrit.

I jo, per part meva, en principi, ho deixàriem aquí. Jo crec que és molt clar l'informe. Jo he assistit, i ho comentava abans amb el síndic major, a moltes de les compareixences de la sindicatura, doncs, explicant diversos informes, i és veritat

que, en molts d'ells, es detecten irregularitats puntuals, alguna contractació fora una mica, diguem-ne, de la normativa, però de manera justificada, però és cert, doncs, que, en aquest cas, el que veiem excedeix, evidentment, qualsevol mena d'error administratiu, podent anar més enllà, i, fins i tot, la sindicatura també ho deixa palès en el seu informe.

I, per tant, com els hi deia, sobretot, a nosaltres ens interessa aquest conflicte d'interessos possible i els mecanismes. No sé si la sindicatura ha alertat d'alguna manera dels mecanismes que el departament hauria de prendre per evitar, doncs, evidentment, aquests conflictes d'interessos i que l'entitat gestora no sigui la mateixa encarregada de dur a terme la supervisió, perquè és evident que aquesta supervisió no s'ha fet i que ens ha portat, doncs, a aquesta situació i a aquesta comissió d'investigació.

Per part meva, res més. Gràcies.

El president

Moltes gràcies. Tot seguit, en nom del Grup Parlamentari de VOX, té la paraula la diputada Maria Elisa Garcia. Quan vostè vulgui.

María Elisa García Fuster

Muchas gracias, señor presidente. Muchísimas gracias, señores síndicos. La verdad es que no puedo más que agradecerles que hayan centrado su intervención en el fraude que está siendo investigado por Fiscalía, porque, aunque parezca una broma, hasta el momento, ninguno de los comparecientes había centrado su intervención en el objeto de esta comisión, que es saber qué fue lo que pasó, quién o quiénes fueron los responsables y quién o quiénes se beneficiaron de este fraude investigado.

Y es que verá, aparte de las cantidades otorgadas a extutelados por error, deliberado o no, esto ya lo dirá un juez, a los que se les ha condonado la deuda, a los que se les ha perdonado la deuda no tienen que devolver este dinero. Hay una empresa, UTE Mercè Fontanilles-Fundació Resilis, que cobraron también lo que no tocaba, porque cobraron por gestionar las prestaciones de extutelados, que no debían gestionar, porque eso es extutelados no debían recibir nada.

Es decir, que está claro que, aparte de los extutelados que han recibido lo que no toca, los otros grandes beneficiados económicamente son las asociaciones de empresas UTE Mercè Fontanilles y Fundació Resilis.

¿A estas empresas también se les ha perdonado lo cobrado indebidamente? ¿El porcentaje que estas empresas cobran de la Generalitat por gestionar cada una de las prestaciones fraudulentas también se les ha perdonado?

Porque, hasta el momento, lo que sabemos es que, uno, se siguen dando prestaciones a extutelados que no toca, a día de hoy, y, por tanto, estas empresas siguen cobrando un porcentaje de cada prestación. Dos, que la consejera socialista de Derechos Sociales, Mónica Martínez Bravo, ha vuelto a regar con medio millón de euros estas mismas empresas para hacer lo mismo que están haciendo, que estaban haciendo, y por lo que estaban siendo investigadas.

Es decir, ¿piensan ustedes fiscalizar todo ese dinero que sale del bolsillo de los catalanes, a los que se exprime a impuestos, y que han cobrado y que siguen cobrando indebidamente estas empresas por la gestión de prestaciones que están siendo investigadas por Fiscalía por fraude?

Gracias.

El president

Tot seguit, en nom del Grup Parlamentari dels Comuns, té la paraula la diputada Núria Lozano. Quan vostè vulgui.

Núria Lozano Montoya

Gràcies, president. I bon dia i gràcies al síndic major i a la síndica, que va ser per la seva presentació. Som conscients de l'existència d'una normativa en matèria de contractació, i ens amoïna, i no poc, la gestió, sobretot perquè cal poder atendre el que és urgent sense descuidar l'important, i, per tant, no haver de triar entre la protecció del menor i donar compliment a aquestes obligacions de caràcter formal, garantint l'eficàcia del sistema de protecció.

En aquest sentit, quines recomanacions farien vostès per poder conciliar futures necessitats d'atenció urgent i el compliment de la normativa en matèria de contractació, sense per això desatendre aquestes necessitats, d'una banda?

D'altra banda, llegíem, avui, una notícia sobre la continuïtat en els pagaments indeguts, malgrat se segueixen produint els informes a càrrec de les educadores sobre la situació laboral actual, de les persones beneficiàries de la prestació d'extutelats, i avisen també si cal augmentar, reduir o finalitzar aquesta prestació.

Quan això passa, es creen disfuncions. Hi ha joves que fa mesos que haurien d'haver extingit l'ajuda i la continuen cobrant, d'altres que han trobat una feina a temps parcial i l'hauríem de veure reduïda, i també en sentit contrari.

Nois i noies tutelats que compleixen els divuit anys, tenen dret a cobrar-la, però el tràmit queda encallat. I, en aquests casos, una quantitat rellevant dels afectats, a més a més, acaben cobrant milers d'euros de cop de manera retroactiva, que després no sempre es gestionen de la manera més apropiada.

En aquest sentit, doncs, sembla que no s'haurien produït encara les contractacions necessàries per poder gestionar de manera adequada i evitar aquests endarreriments en el pagament com pagaments indeguts.

Parlava vostè de la necessitat d'un marc de transparència a la gestió de les diverses prestacions i serveis. Quin tipus de mecanisme considera que seria el més adequat per tal de fer-ho possible i quins recursos considera que serien necessaris per a la seva implementació.

Alguna qüestió també sobre la gestió de les prestacions. Si de l'anàlisi efectuat per la sindicatura consideren que s'han aplicat correctament els deures de comprovació i seguiment establerts per la normativa aplicable al SEVAP. Si els procediments interns respecten els criteris d'objectivitat i supervisió establerts per a la gestió delegada.

Si consideren que hi ha evidència de conflictes d'interès derivats de la gestió conjunta dels serveis d'habitatge i del SEVAP, que, de la seva intervenció inicial, m'ha semblat entendre que sí, i, per tant, si ho he entès correctament, si podria aprofundir una mica al respecte.

Quins expedients per prestació d'habitatge corresponen a joves que han estat fora de Catalunya per motius laborals i si els hi consta. Si els consta que s'ha complert la legislació vigent respecte a la suspensió o extinció automàtica de la prestació, en

aquests casos, com consideren que s'ha justificat que estades laborals fora de Catalunya no provoquin la suspensió o extinció automàtica de la prestació, contravenint la legislació vigent.

I acabo, president. Només tres preguntes més. Quines actuacions concretes s'han dut a terme per assegurar que les revisions del pla de treball i inclusió o inserció reflecteixen la situació laboral real dels joves i com es justifica que el personal encarregat de la tramitació de les prestacions no s'hagi dimensionat adequadament, com feia referència anteriorment, i si xifren en algun número concret aquest dèficit.

Quantes places es detecten d'habitatge com a infrautilitzades o ocupades parcialment. I, per últim, quins mecanismes de supervisió haurien estat necessaris per evitar conflictes d'interès en la gestió de prestacions i serveis, i quins controls específics caldria sobre el SEVAP i els serveis d'habitatge, per tant.

Gràcies.

El president

Moltes gràcies, diputada. Seguit, en nom de la Candidatura d'Unitat Popular, té la paraula la diputada Maria Pilar Castillejo. Quan vostè vulgui.

Maria Pilar Castillejo Medina

Sí, moltes gràcies, i, sobretot, gràcies al síndic i a la síndica adjunta per venir a aquesta comissió a comparèixer i, bé, repetir aquestes explicacions que ja la majoria hem pogut sentir o hem pogut valorar, perquè molts hem escoltat les intervencions que han fet, fins i tot crec que en alguna comissió de drets també van venir a explicar-lo.

Alguns temes que vull destacar. Parlen, i ho ha fet també vostè ara explicant-ho, parlaven del risc de conflicte d'interès. Amb el seu informe expliquen també l'acumulació. ho ha explicat també aquí, en molt poques mans, a vegades, fins i tot, formes jurídiques, que, al final, són les mateixes empreses controlant unes a les altres.

Una certa acumulació en el sector, quan tota esta és una gestió privada, i parlem d'aquesta acumulació, de donar l'exemple quan van dividir un contracte en diversos lots i tots van acabar en mans de la mateixa empresa.

Creuen que és necessari que, des d'aquí, des de la DGAIA, la nova DGAIA, la DGPPIA, es faci alguna mesura contra l'acumulació en molt poques mans de tot aquest..., no?, de tots els serveis que s'estan prestant amb els temes de protecció. Veiem que és un dels temes que ha influït en el desgavell actual.

També li volíem preguntar, ho ha explicat, però també al seu informe, a la pàgina vuitanta-u, explica que l'octubre del 2024 van fer aquesta..., van analitzar una mostra de trenta-vuit expedients que es continuava aquest cobrament indegut.

Perquè l'informe, recordem-ho, és d'un període anterior, però sí que vostès van mostrejar, no?, en el moment, i van veure que es continuava produint això. Aquesta mostra va ser mesos després de que un treballador fes una denúncia a la mateixa sindicatura, però també a l'empresa on treballava, també a la pròpia DGAIA.

Per tant, tant les empreses prestadores del servei com la pròpia Administració eren conscients de que això s'estava donant, aquesta mala praxi, perquè hi havia hagut aquesta denúncia, i, tot i això, continuaven amb aquesta malversació de fons públics, i també eren conscients de la negligència que implicava aquesta mala praxi.

No només en pagaments de prestacions, sinó també en prestacions d'habitatge. No només monetària, sinó també d'habitatge, que aquí recordem el que s'estava produint amb el que tots coneixem com a «pisos fantasma», no?

La Generalitat estava pagant a les empreses per habitatges, diners que anaven directament, bizums directes a les empreses, quan aquelles habitacions no estaven ocupades per ningú i les empreses ho sabien. Això és una part de la denúncia que hi havia i que tothom era coneixedor. Si aquesta mala praxis continua donant després d'aquest informe, ara, el 2024.

També sabent que aquestes empreses ho sabien, sabent que l'Administració ho sabia, el contracte del SEVAP, suposem que havia de tenir algun tipus de clàusules de penalització si no es feia bé la feina, i els hi volíem preguntar si la DGAIA va aplicar alguna penalització als gestors del SEVAP o si, pel contrari, el que sabem és que els va tornar a contractar.

Pensen també que hauríem de tenir algun tipus de mesures que prohibeixin tornar a contractar empreses de les que ja se sap que han fet aquest tipus d'actuacions amb males praxis?

Crec que és important, i vostès ho han dit, no?, aquesta manca de control, aquesta manca de transparència, que és important resoldre el caos en la gestió, perquè aquesta mala administració obre clarament la porta a la corrupció, i això és una cosa que s'ha de resoldre.

I l'últim, només expressar que nosaltres, des de la CUP, donem recolzament a aquesta mesura...

El president

Hauria d'acabar quan pugui, si us plau.

Maria Pilar Castillejo Medina

...de considerar com no exigibles els pagaments indeguts als menors no tutelats, perquè pensem que qui tenia la culpa era l'Administració, i, per tant, nosaltres recolzem aquesta mesura que s'ha pres de considerar-los no exigibles.

El president

Moltes gràcies. Té la paraula, finalment, en nom del Grup Parlamentari Socialistes i Units per Avançar, la diputada Mònica Ríos. Quan vostè vulgui.

Mònica Ríos García

Bé, bon dia. Moltíssimes gràcies per les intervencions i, com no, pels informes que realitzen des de la sindicatura. Bé, parlem majoritàriament de pagaments indeguts. Creiem que és un tema que s'ha d'abordar, que hem d'evitar-los al màxim possible, perquè és veritat que amb la gestió, ja ho comentava a la intervenció, no?, que, a vegades, hi ha l'obligació del perceptor de, diguem, informar d'aquells canvis, i també hi ha l'obligació de l'Administració de revisar-los. Per tant, sempre hi poden haver alguns, però és veritat que no el volum del que parlem.

Parlaven de, bé, diguem, les mancances que produïen aquests pagaments indeguts, la dispersió dels sistemes d'informació en molts, diguem, diferents programes, gestions que es feien en full d'Excel, incompatibilitats en prestacions.

Bé, és cert que jo, com a grup parlamentari que dona suport al Govern, el Govern, sí que està treballant, diguem, enfocats en subsanar aquestes deficiències. És veritat que la consellera, en la intervenció que va fer a la Comissió de Drets Socials, parlava de que, bé, el disseny, diguem, actual de les prestacions no anava acompanyat

Fitxer 06CIADGAIA9

d'estructura per poder fer aquest seguiment dels expedients, per això es generaven aquests pagaments indeguts.

Certament, el Govern, amb un decret que es va aprovar, i es va aprovar, diguem, la incorporació de nou personal i reforços a l'equip de la Direcció General de Prestacions.

també està en una transformació, diguem, tecnològica per optimitzar la gestió, precisament, no?, d'aquestes revisions que s'han d'efectuar. I, bé, amb dades, automatismes; amb eines d'intel·ligència artificial; ara també amb la interoperabilitat de les dades en qüestió de rendes de treball, que això és important, perquè afecta, diguem, a aquestes prestacions.

I si parlem de la renda garantida, també és veritat que ara estem en una ponència on estem revisant aquesta renda, que serà compatible amb rendes de treball i també s'estableixen unes avaluacions trimestrals de les quanties, precisament, amb la idea d'evitar al màxim possible aquests pagaments indeguts.

Jo tinc entès, no ho sé, després, si no, em corregiran, però que l'afectació respecte a pagaments indeguts amb joves extutelats respecte, no?, al volum dels impagaments de la renda garantida és del dos per cent. Jo tenia aquesta dada, eh?, si no, em corregiran, però que el volum que afectava, diguem, els pagaments de la renda que reben els joves extutelats és aquesta.

És cert que la consellera Violant Cervera va, diguem, fer un concurs per..., no? El que també parlem d'aquesta externalització de les prestacions de joves extutelats a entitats, que amb la reforma del que anomenem ara DGPPIA, diguem, s'ha traslladat a la Direcció General de Prestacions.

I, bé, volia també que em fessin una mica una valoració de tota aquesta..., diguem, aquests canvis que s'han plantejat, no?, amb l'actual DGPPIA, també cercant aquesta minimització de pagaments indeguts, doncs, com la valoren.

Moltíssimes gràcies.

El president

Moltes gràcies. Tot seguit, en nom de la sindicatura, tenen la paraula el síndic major, síndica Cabasés, quan vostès vulguin, per un temps de cinc minuts. *(El síndic major i la síndica Maria Àngels Cabasés Piqué riuen.)*

El síndic major (Miquel Salazar Canalda)

Cinc minuts?

La síndica Maria Àngels Cabasés Piqué

És impossible.

El síndic major (Miquel Salazar Canalda)

Bé, amb la síndica Cabasés ens hem intentat repartir les respostes, i jo faré una primera..., unes quantes, i si es queda alguna cosa, doncs, tornaré a intervenir al final, però si no, doncs, ella coneix molt més bé l'informe, perquè el va fer [#02:53]com jo, i, per tant...

A veure, tres coses. Intentaré anar una rere l'altra, així anem ordenats. Primer, valoracions. No en farem, amb tot el degut respecte, però no és la nostra feina fer valoracions, eh? Vull dir, no ho entenguin com un menysteniment ni a aquesta comissió ni al Parlament.

Al contrari, nosaltres ens devem al Parlament, i la millor feina que podem fer és fer els nostres informes com els fem, que estem francament contents de com fem la nostra feina, i que li puguem passar al Parlament i explicar el millor possible. Però nosaltres valorar les polítiques no és la nostra.

Ens equivocaríem molt si un òrgan de control extern de caràcter vinculat al Parlament fa valoracions, i, per tant, ens abstindrem de fer les valoracions que ens han demanat de qualsevol cosa. I ho dic de debò, i ho saben els que em coneixen, amb tot el respecte a aquesta institució, que és el Parlament de Catalunya.

L'altre tema, ens han preguntat pel Tribunal de Cuentas. Bé, a veure, la nostra llei té un article, que és el 35.4, que diu que quan trobem indicis, «indicis», és molt important posar en negreta i subratllar, de qualsevol conducta perseguible administrativa o judicialment.

És un text que a vegades confon, perquè es pensa que aquest «judicialment» vol dir que tot va a la Fiscalia Anticorrupció de Catalunya o... Nosaltres ho posem a l'informe, i, com a conseqüència de l'acord del Ple de la Sindicatura, que, com saben vostès, els nostres informes han de passar pel Ple, i el Ple els ha d'aprovar, ho enviem a aquella institució.

Perdoni que ens estenguem una mica, però és que són coses que són importants, s'ha de recalcar. A vegades trobem una infracció fiscal, eh? Un IVA mal pagat, mal liquidat, perdó. [#04:41] Vull dir, i, per tant, ho enviem a la l'AEAT.

Què diu el nostre informe? Que dels fets fiscalitzats es desprèn que, a criteri de la Sindicatura de Comptes, el que es percep és indicis de resultat comptable, i, en conseqüència, s'envia al Tribunal de Cuentas.

Tanmateix, han de tenir sempre present que tots els nostres informes, d'acord amb l'Estatut d'Autonomia de Catalunya, per cert, i d'acord amb la nostra llei, van al Tribunal de Cuentas. Els nostres informes, un cop els aprovem, els enviem sempre el Tribunal de Cuentas, hi hagi o no hi hagi aquest redactat del 35.4.

El Tribunal de Cuentas, quan el rep, els passa a la Fiscalia Especial. El Tribunal de Cuentas és una institució de l'Estat, que és l'única que té la competència exclusiva de responsabilitat comptable. I ho passa a una fiscalia especial que hi ha, que és la Fiscalia del Tribunal, que només entén de responsabilitat comptable; no d'altres tipus d'infraccions.

I, a partir d'aquí, en aquest cas, s'ha obert un procediment comptable i m'han dit... Ho hem consultat, perquè no volíem dir qualsevol cosa que contradigués el tribunal. Va obrir diligències la Fiscalia, i, en aquest moment, el departament tercer de [#06:09]d'allotjament té obert un procediment que es troba en fase d'instrucció. I aquí és el que nosaltres... Això és la notícia que tenim.

Més coses. Ah, sí, per últim, i jo crec que no me'n deixaré. El tema de les entitats privades. Nosaltres, si recorden la nostra llei, només podrem fiscalitzar sector públic, i, a vegades, ens costa marcar el perímetre del que és sector públic i el que no ho és, perquè, a vegades, hi han entitats que tenen algun punt d'indefinició. Però és sector públic, i, aquí, nosaltres fins i tot som un pèl estrictes en dir: «Sector públic és tot això.»

Ara bé, per tant, sí que podem fiscalitzar aquelles transferències de diners que, en funció d'un programa de subvencions, en funció d'un contracte, es poden enviar a una entitat privada. Però només això; no l'entitat. I em penso que les primeres preguntes que jo volia respondre ja les he respost.

I ara li passo la paraula a la meva companya.

La síndica Maria Àngels Cabasés Piqué

M'ha deixat la part més difícil, perquè veig que hi ha moltes preguntes. Intentaré anar... Segurament que em deixaré coses, eh? Si vostès m'ho recorden, jo intentaré anar.

A veure, jo només... Primer vull dir una cosa. Els informes de Sindicatura de Comptes estan basats en evidències suficients i adequades, com ens diuen, la nostra norma ISSAI 100, de principis fonamentals de l'auditoria pública.

Per tant, tot el que s'hi diu no és cap valoració, sinó que és tot fruit de l'evidència que tenim, de tot el que hem vist, hem pogut constatar i hem pogut trobar. Per tant, el primer que volem dir és això.

Per tant, com ha dit el síndic, nosaltres no fem valoracions, sinó que nosaltres fem constatacions, i, per tant, arribem a conclusions a partir d'aquestes evidències que, com els dic, doncs, tot l'informe, és a dir, no hi ha res que sigui subjectiu; tot és objectiu.

Altres preguntes que tenen a veure amb el contracte SEBAP, i, per tant, podríem anar a parlar una mica de què vol dir. És a dir, què passa quan l'Administració externalitza un servei. Només a *grosso modo*, és a dir, el que fa l'Administració abans de fer una externalització, el que ha de fer és una anàlisi prèvia per veure que es donen les condicions necessàries per tirar endavant aquesta estratègia

d'externalització. I, a més a més, doncs, el que analitza, si l'eficàcia i l'eficiència econòmica, doncs, es produeix, i com s'obtenen aquests objectius.

També val a dir que el servei és de competència de l'Administració. Per tant, com és competència de l'Administració, en aquest cas, com els deia, d'un departament de la DGAIA, pel que fa al contracte SEBAP, doncs, el que té és l'obligació de fer un control rigorós, i, a més a més, avaluacions periòdiques.

I això és el que nosaltres hem detectat, que, en aquest contracte, amb aquesta externalització, no s'ha donat. Per tant, no hi ha hagut control, i, per tant, creiem pel que nosaltres hem vist, que tampoc hi ha hagut una anàlisi d'execució de contracte.

Per tant, execució del contracte, com algú em preguntava si es podia aplicar penalitats, doncs, en aquesta execució caldria analitzar les clàusules i si aquestes clàusules s'han complert.

Nosaltres tenim indicis, pels fets que aquí estem dient, que, probablement, algunes d'aquestes clàusules que són especials no s'hagin complert. Per exemple, per dir-los, quan s'han analitzat expedients i s'ha analitzat el pla de treball individual, hem trobat de joves extutelats que sabíem que estaven treballant i que, per tant, cobrant unes bases de cotització molt per damunt del que suposaria el llinar permès per cobrar la prestació, doncs, en el pla de treball no hi figurava que treballaven o no s'explicava o no hi havia suficient informació, i que molts d'aquests plans de treball, doncs, finalitzaven amb posterioritat al conèixer aquest fet. Per tant, podríem veure que, efectivament, no s'ha donat aquest marc de regularitat i de transparència.

Per tant, quan qualsevol externalització, és necessari aquests principis. I, per tant, en aquest cas, nosaltres ho expliquem clarament, doncs, pel que fa al contracte del SEBAP. Jo crec que així contesto varies preguntes que m'han fet de forma diferent, no?

Ja ho ha contestat el síndic, podem fiscalitzar, doncs, pels recursos públics que han rebut aquestes entitats. Això si, podem fiscalitzar l'ús d'aquests recursos i quin ha estat el resultat d'aquests recursos.

M'han preguntat quin percentatge dels pagaments indeguts eren de la DGAIA. El quadre 19 ho explica molt bé. Doncs el que valora i quantifica el departament pel

que fa a prestacions d'extutelats, que és el que pertanyeria a la DGAIA, doncs, com podem veure, són uns 250.599, però Sindicatura valora per períodes, que va del 19 al 22, només del 19 al 22, un total de 4,7 milions d'euros de pagaments indeguts. Bé perquè s'han fet comprovacions amb la Tresoreria General de la Seguretat Social, i, per tant, sabem que en aquell moment compartien treball i cobraven la prestació, per tant..., i, a més a més, sobrepassaven el llindar.

Pel que fa... Algú m'ha preguntat l'impacte de les normatives. Nosaltres hi ha les recomanacions, diguem, que, efectivament, doncs, una de les recomanacions, si ho recorden, és que s'hauria de revisar les setze prestacions que hi ha de prestacions subjectives, perquè algunes normatives es solapen, algunes normatives no tenen coherència amb les altres. Per tant, nosaltres sí que demanàvem què calia revisar, doncs, aquest univers de prestacions.

I també, òbviament, que també ho posem de manifest en l'informe, per un cantó, hi ha la normativa, i, per l'altre, hi ha com s'estructura un departament per donar compliment a aquesta normativa, i que, per tant, aquí com un decalatge que caldria, doncs... Si la normativa s'estructura d'una determinada manera, la gestió de tota aquesta prestació, doncs...

Només recordar que no hem fet una auditoria economicofinancera, sinó que hem fet una auditoria d'operativa, i, com deia, com he recordat al començament, doncs, el que hem mirat és tota la gestió de les prestacions. Per tant, és un altre tipus d'auditoria.

Després, si estem fent altres fiscalització. Com saben, des de l'1 de gener, estan penjades al nostre pla de treball, i, com saben, també, nosaltres, si ens demanen el Parlament, també podem fer fiscalitzacions. Però, en aquest cas, poden veure quin és el nostre pla de treball, i veuran què és el que estem fent en aquests moments.

Miro que no em deixi res. Ah, sí. Hi ha hagut un tema interessant respecte a la contractació. Jo crec que s'han barrejat dos informes. Quan s'ha recordat la contractació d'acolliment, que era un altre informe, i, per tant, valorar aquest impacte, nosaltres no el podem valorar.

Ja vam concloure, doncs, després d'una anàlisi molt aprofundida de les al·legacions, que no es modificava l'informe, perquè era clar, doncs, el procediment de contractació.

I només recordar que també, com hem dit, si es vol evitar, doncs, que s'acumulin quan s'externalitza, per exemple, un servei, doncs, per això es fa lotificacions, i que, per tant, això permet que altres empreses també hi puguin accedir. I per tant això, doncs, ja permet que no hi hagi aquesta acumulació.

Després, del contracte del SEBAP, recordar que no és la primera externalització que es fa d'aquest servei, sinó que ja n'hi havia altres amb altres objectius. Recordo que s'havia externalitzat a la Fundació

Fitxer 06CIADGAIA10

Sant Pere Claver, per tant, no és el primer. I que el contracte vigent que nosaltres finalitzem es va formalitzar el juliol del 22, i tenia un període de fins al desembre del 22, però que permetia quatre pròrroques.

Per tant, a aquestes quatre pròrroques entraria l'any 26. Per tant, el departament ha fet allò que podia fer perfectament, perquè és lo que permetia al contracte, que és de prorrogar aquest any, d'acord?, aquest últim any.

Bé, jo no sé si ens hem deixat coses. Ens han preguntat moltes coses, però, en aquests moments, si volen que els contestem alguna cosa més en concret que ens hem deixat, doncs, els agraïm moltíssim.

El síndic major (Miquel Salazar Canalda)

Dues coses. Bé, no, per acabar de... Jo crec que la senyora Cabasés ha donat resposta a la majoria de preguntes. Una cosa que ja saben, vull dir, una empresa, pel fet de que estigui en qüestió, no..., per la raó que sigui. És a dir, en contractació pública, ha d'estar inhabilitada, si no, no val.

Per tant, no podem dir: «Aquesta empresa, si es presenta i no està inhabilitada, té tot el dret a presentar-se.» Només ho dic com a comentari. No, no amb cap to de donar lliçons, sinó tot lo contrari.

I la contractació, jo crec que mai en sabré prou per entendre-la, que és molt complicada. Vull dir, no és un tema fàcil. Però aquest sí que és un tema fàcil. És a dir, per molt que tu puguis qüestionar un fet, la llei i l'estat de dret, per cert, que és important, que ens fa patir, com saben molts, doncs, l'important és que si no està inhabilitada, una empresa, sempre pot concórrer a qualsevol tipus de licitació.

No hem valorat el que ens ha preguntat el diputat Elena. Els fets externs no els hem valorat. Nosaltres fem una auditoria, diputat, i, per tant, la supressió de l'autogovern per l'aplicació del 155 o els fets de la pandèmia o altres fets, nosaltres, evidentment, ni els hem valorat ni els podem valorar. En tot cas, aquesta és la valoració seva, però no nostra.

El nostre informe mai valorarà aquest tipus de fets externs, perquè no estan a la nostra mà, vull dir, tenir en compte. I perquè, a més a més, seria molt difícil, perquè aquí hi ha hagut problemes i a altres llocs no, en el mateix període. Vull dir, és difícil.

Per tant, no sé si la resposta li plau, però, vull dir, no ho hem valorat i creiem que no ho hem de valorar. Aquesta és la resposta. Ja estem, gràcies.

La síndica Maria Àngels Cabasés

Jo crec que hi ha una pregunta que m'han fet que no he contestat. Si em permeten, hi ha una pregunta que... Quan m'ha preguntat lo del dos per cent, jo lo que sí els hi puc dir a tothom del nostre informe, i així ho expliquem.

Doncs, de la revisió dels beneficiaris que cobraven la prestació de joves extutelats, que, en aquell moment, eren més de tres mil joves, doncs, els pagaments indeguts els vam trobar sobre el quaranta per cent d'aquest total. Per tant, estem parlant del període 20-22, que és el que nosaltres hem pogut fiscalitzar en aquest aspecte, no?

I pel tema habitatge, nosaltres no hem fiscalitzat l'habitatge. Sí que hem sigut conscients, i ho veuen amb el quadre 4, jo crec que és molt explícit, que les mateixes entitats, doncs, poden oferir altres serveis, com són el servei d'inserció laboral i

també el servei d'habitatge, que pot donar lloc a incompatibilitats, i, per tant, a conflictes d'interès.

Això és el que nosaltres hem constatat, i, per tant, això és el que nosaltres hem vist.

El president

Moltes bé. Moltes gràcies, síndic major, síndica Cabasés, per la seva compareixença. Passaríem després d'una suspensió momentània per acomiadar els síndics i donar accés als nous compareixents.

(Pausa llarga.)

Perdó. Molt bé, doncs, reprenem la sessió amb les següents compareixences que ens acompanyen. Falta un dels Comuns de les compareixents. En tot cas, començarem a l'espera de que s'incorpori.

La primera compareixença serà en nom del Consell de l'Advocacia Catalana, en qualitat d'experts, davant la Comissió d'Investigació sobre l'Activitat de la Direcció General d'Atenció a la Infància i l'Adolescència, per part de l'excel·lentíssim senyor Rogeli Montoliu Casals i l'excel·lentíssima senyora Marta Martinez Gellida. En segon lloc, compareixerà una representació de la Comissió de Família de Dones Juristes, que és la persona que no ha arribat, en nom de la senyora Núria Milà. Tot seguit, serà la compareixença d'una representació d'Unicef, la persona, en Roger Garcia Rodoreda. I, en quart lloc, la compareixença d'una representació de l'Equip d'Atenció a la Infància i l'Adolescència Ebre, en qualitat d'experts, també amb les persones de la senyora Joana Mañé i la senyora Inés Solé.

Sense més, comencem, doncs, amb aquestes compareixences. Tenen vostès un temps de quinze minuts per fer la seva exposició.

Tot seguit hi haurà un torn d'intervencions dels representants dels grups parlamentaris, i, tot seguit, tindran un torn de cinc minuts per respondre aquelles preguntes o aquelles consideracions que vostès considerin.

**Compareixença d'una representació del Consell de l'Advocacia
Catalana, en qualitat d'experts, davant la Comissió d'Investigació**

**sobre l'Activitat de la Direcció General d'Atenció a la Infància i
l'Adolescència**

357-01032/15

Sense més, doncs, comencem amb la intervenció del senyor Rogeli Montoliu i de la senyora Marta Martinez Gellida. Quan vostès vulguin.

Rogeli Montoliu Casals (president del Consell de l'Advocacia Catalana)

Moltes gràcies, president. En primer lloc, donar les gràcies al Parlament de Catalunya i a aquesta comissió d'investigació, doncs, d'haver-nos pogut donar l'oportunitat, no?, de participar-hi.

Des del Consell de l'Advocacia Catalana considerem que l'advocacia és un actor important per mirar de millorar el sistema de protecció dels infants, dels nens, les nenes, els adolescents. No en va, el 2004 es va constituir, en el si del consell, un grup de treball presidit per la excel·lentíssima senyora Marta Martinez, degana de Tortosa, del Col·legi d'Advocats de Tortosa, i presidenta emèrita també del Consell.

Un grup de treball que va, doncs, pensar, que va reflexionar sobre com es podia millorar el sistema de protecció dels menors, no? I es va elaborar un informe, que crec que s'ha repartit entre els membres d'aquesta comissió, en el que s'elaboren tota una sèrie de propostes d'això, de millora, de prevenció, que es posa també l'accent en la prevenció i la protecció d'aquestes persones menors, no?

Molt ràpidament, i abans de cedir la paraula a la senyora Martinez. Potser destacar que el sistema actual de protecció és un sistema que s'edifica sobre el que és a l'hora de declarar la situació de desemparament amb l'activitat de l'Administració, és a dir, sense un control judicial en el moment de la declaració d'aquesta situació de desemparament.

Sí que la autoritat judicial arriba a intervenir quan hi ha oposició, no?, a aquesta situació de desemparament, però pensem que arriba tard. Pensem que és l'autoritat judicial la que ha de, en el minut zero, doncs, prendre cartes en l'assumpte i, bé, decidir aquelles mesures que s'hagin d'emprendre. Aquesta és una línia.

I l'altra, que ens crida molt l'atenció el fet que aquestes situacions de desemparament acabin amb una acollida residencial, quan sí que aquesta, segurament, és la mesura

més fàcil, la més ràpida, la més còmoda, però el que hem de fer entre tots és que aquesta protecció sigui efectiva.

No es tracta només de protegir. Es tracta de protegir i ajudar a que els ciutadans del futur, els que han de tirar el país endavant, doncs, puguin aprofitar el fet de ser fills d'uns pares, no?, i, per tant, ens sembla que aquesta hauria de ser l'última ratio, que l'acollida hauria de fer-se en primer lloc, a poder ser, en la pròpia família d'origen o en la família extensa, i, si no, en una família que no tingués vincle familiar amb la persona a qui hem de donar aquesta assistència.

I també posar l'accent en que aquestes famílies, moltes vegades desestructurades per raons econòmiques o per falta d'habilitats, no?, per fer de pares, diguem-ne, doncs, el que seria important és donar el suport assistencial i econòmic necessari perquè això pogués ser així.

I per acabar, quan la persona a qui s'ha assistit acaba amb aquesta assistència, home, doncs, fer-li un seguiment molt acurat, d'alguna manera de que es reintrodueix o a la família o a la societat amb èxit, no?

Bé, no m'allargo més, que la que en sap aquí és la senyora Martinez. Marta, quan vulguis, tens la paraula.

Marta Martinez Gellida (presidenta comissió d'Infància del Consell de l'Advocacia Catalana Consell de l'Advocacia Catalana)

Gràcies, president. Bé, quan vam començar este estudi l'Advocacia Catalana, el 2024, fou perquè havíem tingut un primer contacte amb la síndica de greuges, la gran defensora del que estava passant amb el tema de la DGAIA i la DGPPIA, i, sobretot, perquè teníem molts d'advocats i advocades que es dedicaven no només a famílies, sinó a menors i a infància, on teníem un topall per entrar i conèixer l'expedient administratiu de la DGAIA.

Això ja feia temps que ho estàvem lluitant i batallant, però no hi havia manera de poder entrar de cap de les maneres.

Fitxer 06CIADGAIA11

Vam començar a mirar els temes de desemparament, vam mirar totes les estadístiques que ens va donar l'equip meravellós que té la síndica de greuges per a determinar ben bé on podíem trobar la manera de poder facilitar una mica la tasca que l'advocacia pot donar no només a la pràctica exercint la llei, sinó des d'un punt de vista legislatiu.

Ens vam donar compte que la manca de la necessitat preceptiva de l'advocacia, dintre de lo que és lo procediment administratiu, nosaltres només interactuem i som preceptius en un moment de la via judicial, ens donàvem compte que, a veure, si una persona que havia comès presumptament un delictes i era una investigada, estaven davant d'ell o amb ella els Mossos d'Esquadra, la Policia Nacional, les forces de seguretat, estaven des del minut zero, per què no quan un infant patia lo que estava patint dintre d'una família o no.

Nosaltres, a partir d'aquí, vam començar a saber o a interessar-nos per quin era l'interès que nosaltres teníem de defensar, i no només havíem de defensar l'interès del pare i de la mare, sinó també l'interès del menor. I, moltes vegades, un advocat no pot defensar només l'interès del pare i la mare, perquè a lo millor l'interès del menor és totalment diferent, d'acord?

I, a partir d'aquí, en l'Administració vam poder, hem assolit la fita de tindre un mòdul en què, encara que la llei no reconeix la necessitat preceptiva de l'advocacia a intervenir dintre del procediment administratiu, ja tenim un mòdul per a fer-ho.

Però qui tindrà dret a este mòdul? Les persones o les famílies que no tinguin capacitat econòmica. Quan tinguin capacitat econòmica, este mòdul, si els pares no volen tindre l'assistència d'un advocat perquè consideren que la seva preferència no és tindre una assistència jurídica, evidentment, i no la volen pagar, no la tindran.

Avui, abans, amb unes companyes meves de les Terres de l'Ebre estàvem parlant que encara no està assentat este protocol per a veure quan actuarem i quan interactuem els advocats. Però, per ara, ja tenim la nostra figura dintre del procediment administratiu.

Parlo i miro els polítics perquè la nostra funció és, des de Madrid, que ens canviïn la legislació en este tema, perquè necessitem que dins del procediment administratiu, la intervenció preceptiva de l'advocat i l'advocada sigui essencial.

A partir d'aquí, iniciem ja dintre la fase, quan ja sabem on està el problema, mirem una mica que això és més tema de la DGAIA, i que parlant... bé, de la DGPPIA ara mateix, que elles estan més assabentats del tema.

Nosaltres veiem cada vegada més que els nens i les nenes estan més institucionalitzades, lo que el nostre president deia, que estan massa dintre de les residències. Massa... No estan en famílies d'acollida. I és que la capacitat econòmica de les famílies d'acollida o la subvenció que se'ls hi pot donar a les famílies d'acollida, la veritat, en l'actualitat, és molt minsa, és poca.

Cosa que la institucionalització és molt més cara, això també, i possiblement també, parlàvem amb la gerent del Consell, que les residències actuals on estan els menors institucionalitzats són massa grans.

Potser haurien de ser famílies, com ara, per exemple, en lo Barnahus, que són casetes molt apropiades, doncs, potser hauríem d'anar-nos-en cap a aquest sistema, que és més del nord d'Europa.

Per a finalitzar, hem assolit la fita també, i ho sabem pel departament, en què hi haurà com una espècie de comitès de tutela on no tindrà intervenció l'advocacia com a advocacia institucional, sinó cada advocat i advocada que porti un assumpte on estigui una mica encangrenat, per dir-ho d'alguna manera, un assumpte una mica en conflicte, un assumpte en què ja hi havia competència en diferents posicionaments entre l'Administració, parlo de la DGPPIA, i la part d'ell com a defensor de que siguin els interessos del pare, siguin els interessos del menor, puguin resoldre estos assumptes i puguin visualitzar-los bé per anar a analitzar-los.

Jo no vull allargar-me més en el tema. Si hi hagués alguna pregunta, vos diríem lo que fes falta, però, per primer cop, donem gràcies a l'Administració, que se n'ha donat compte que l'advocacia és essencial i necessària, no només en la intervenció davant d'un jutge, sinó en la intervenció de l'Administració.

Perquè us vaig a dir una cosa, els jutges no fan les lleis. Per això esteu vosaltres. Les executen, executen lo que mana lo Govern d'executar, i interpreten les lleis. En lo cas dels menors, lo que passava és que la mateixa Administració dictava la resolució, feia la instrucció i, a més a més, l'executava, i nosaltres enteníem que això tenia que tindre una intervenció diferent, on l'actuació de l'advocacia i d'altres tècnics, perquè aquí parlem també de mediació, conciliació, taules de dret col·laboratiu, aquí podem parlar de moltes coses, i fins i tot de justícia restaurativa, on l'advocacia era essencial.

El president

Moltes gràcies, senyor Rogeli Montoliu, senyora Marta Martinez.

Compareixença d'una representació d'UNICEF, en qualitat d'experts, davant la Comissió d'Investigació sobre l'Activitat de la Direcció General d'Atenció a la Infància i l'Adolescència

357-01028/15

Passarem, doncs, ara a la compareixença de la representació d'Unicef, en nom del senyor Roger Garcia, per un temps de quinze minuts. Quan vostè vulgui.

Roger Garcia Rodoreda (responsable de Polítiques d'Infància d'UNICEF Comitè Catalunya UNICEF-Comitè Catalunya)

Moltes gràcies. President, diputades, diputats. En primer lloc, moltes gràcies, no? Agrair en nom d'Unicef de Catalunya l'interès que han tingut perquè nosaltres estiguem aquí i puguem aportar la nostra mirada en el que aquesta comissió està discutint.

Per descomptat, desitgem que el treball d'aquesta comissió serveixi, no?, i contribueixi a canviar el paradigma del model de protecció a Catalunya, però també és veritat que el que volem dir ja d'entrada és que hi ha molta feina feta.

Fa molts anys que fan molta feina i que molts actors, molts estudis, s'han generat moltes evidències, i, per tant, el que demanem també és que es posi fil a l'agulla per avançar i, sobretot, comptar amb els recursos necessaris per modificar aquest

paradigma del sistema de protecció. Per tant, també, no?, el tema dels pressupostos ha de ser també una eina fonamental que estigui a l'altura del repte.

D'altra banda, celebrem també la nova Direcció General de Prevenció i Protecció a la Infància i l'Adolescència –m'he d'acostumar encara al nou nom–, que posi èmfasi en tot el que fa referència a la prevenció, no? I estarem atents per veure que aquests canvis, doncs, vagin més enllà dels aspectes organitzatius.

I, evidentment, aquests canvis han de comptar amb la participació d'entitats, experts, del món acadèmic, de la mateixa ciutadania, d'institucions, com les que avui també estan aquí presents, però també dels nens i les nenes, dels nois i les noies, que han de tenir un paper protagonista en aquesta transformació.

I no podem oblidar també el rol, i després ja ho desenvoluparé en la intervenció, del món local. Com saben, des d'Unicef, vetllem pels drets de la infància i dels adolescents d'acord amb la convenció, i això vol dir que vetllen pels drets de tots els nens i nenes, de tots, també els que estan vinculats al sistema de protecció.

Perquè es digui com es digui, tinguin la nacionalitat que tinguin, hagin viscut les circumstàncies que hagin viscut, tots tenen els mateixos drets que qualsevol altre nen i nena a Catalunya, i això pot ser molt obvi, però creiem que és important recordar-ho, no?, perquè, per exemple, un nen o nena que està en acolliment no només té dret a estar protegit, sinó que també té dret a tota la resta de drets.

És a dir, el dret a l'educació; a la salut; a un nivell de vida adequat; el dret al joc; a l'oci; a la participació; a la no discriminació. Per tant, és un marc que no podem oblidar.

Abans d'entrar en matèria, sí que voldria fer un petit flaix, perquè creiem que és important, de quina és la realitat de la infància i l'adolescència a Catalunya. S'ha dit, no?, aquí els compareixents també ho han apuntat, ha sortit en altres intervencions, però volem tornar a insistir, perquè no podem estar parlant de com enfoquem tot el tema del sistema de protecció sense fer cas a la mirada més global de quina és la realitat de la infància i l'adolescència a casa nostra.

I aquesta realitat passa per una dada molt important i molt punyent, que és la de la pobresa infantil. Sabem que el vint-i-vuit per cent dels nens i nenes a Catalunya,

segons les darreres dades, –ara sortiran unes noves dades dintre de quatre-cinc dies, veurem quines seran, però no canviarà la realitat, és un problema estructural i enquistat– estan en risc de pobresa.

Si, a més a més, mirem més enllà dels aspectes econòmics, sabem que aquesta proporció puja gairebé al trenta-cinc per cent. I això dir que, malgrat l'any 2015, per exemple, no?, com a societat, ens vam dotar d'un instrument, que és l'Agenda 2030, on deien que, com a mínim, no?, ens comprometíem a reduir a la meitat la pobresa infantil també a casa nostra. Evidentment, les xifres parlen per si soles, i això no ha passat.

Sabem que això té unes causes estructurals. Podríem parlar del mercat de treball, podem parlar també, des de fa molts anys, però ara encara més, dels problemes d'habitatge, però també de la debilitat històrica del nostre estat del benestar en lo que és la inversió en infància i famílies.

Només dues coses. Tenim el tema de la renda garantida de ciutadania, que, fins ara, només el deu per cent dels nens i nenes en situació de pobresa accedien, o tenien o es beneficiaven de la renda garantida de ciutadania. O també és significatiu que siguem dels pocs territoris que no tenim una prestació per fill o filla de caràcter universal.

Darrerament dir-los que UNICEF Espanya ha publicat un informe que es diu *El benefici de fer: l'impacte de les polítiques concretes per revertir la pobresa infantil a Espanya*, que, entre altres coses, mostra que, en el cas de Catalunya, una prestació universal per a la criança de cent euros al mes trauria a 44.562 nens i nenes d'alt risc de pobresa, per tant, reduiria 3,3 punts percentuals.

Sabem el que funciona respecte a això, no? De moment, ens hem dotat d'un instrument, que és l'estratègia de lluita contra la pobresa infantil. Ara, sí, tenim aquest document. El que volem és que això es doti, no?, es doti d'objectius, que es doti d'indicadors, però que es doti de recursos. Per això insistim en el tema, per exemple, de que els pressupostos, com estan discutint d'aquest tema, posin la infància en situació de risc de pobresa o exclusió al centre d'aquests pressupostos, perquè si no, no ens en sortirem.

Dit això, evidentment, el sistema de protecció, ja s'ha dit en aquesta comissió, ara també s'ha apuntat pels companys compareixents, ens trobem amb un increment, no?, dels nens i nenes amb expedient obert, i, a més a més, també un creixement de la institucionalització, que passa a ser, actualment, segons les darreres dades, si no m'equivoco, aproximadament un seixanta per cent.

Quan, a més, doncs, el tema de l'acolliment residencial hauria de ser quelcom excepcional, i veiem, doncs, que no, que resulta que és gairebé el pivot per on... o allà on pivota moltes de les coses del nostre sistema de protecció.

Abans deia que disposem de les conclusions i que disposem de moltes evidències de molts treballs realitzats, i, fruit d'això, en aquesta comissió, hi han aparegut molts dels temes que estan sobre la taula que cal resoldre, sobre els quals cal prioritzar, no?

La millora de la inversió en la infància i les famílies, superar aquest model d'institucionalització i posar més focus en tot el que és la prevenció, i el reforçament dels serveis socioeducatius.

Mirar també lo que son els recursos residencials per tot el tema del número de places, el tema de la sobreocupació, també la seva ubicació, o la millora de les condicions laborals i l'estabilitat dels professionals. Garantir que hi hagi línies de treball que no vagin condicionades pels canvis polítics o reforçar el marc normatiu, com, per exemple, la LOPIVI o la llei d'infància i adolescència de Catalunya.

Per tal de ser útils els objectius d'aquesta comissió, nosaltres el que farem ara és intentar compartir la tasca d'Unicef, amb especial atenció als instruments que hem anat elaborant per orientar aquesta transformació cap a un sistema de protecció que sigui més basat en l'interès superior de l'infant i en els drets de les nenes, dels nens i nenes i adolescents.

I com a pas previ, volíem aportar aquí l'informe que es va fer l'any 2017 de diagnòstic del sistema de protecció a nivell estatal, a partir de l'estudi de nou de nou territoris, incloent Catalunya. I aquest treball va donar lloc a la publicació de dos documents, que els compartirem. No els hem compartit amb vostès, però els hi farem arribar.

Un és Un lugar donde quedarse. Atención a niños, niñas y adolescentes en acogimiento en el sistema de protección en España i El acogimiento como oportunidad de vida.

I en el cas concret de Catalunya, del treball d'entrevistes, de l'anàlisi de la documentació, de les dades, es van detectar un seguit de fortaleces i debilitats sobre les que avui volem tornar a insistir, eh? Això ja vam fer-ho el 2017. Per tant, tornem a posar això damunt de la taula.

Pel que fa a les fortaleces, destacava la qualitat i la implicació dels equips professionals que, malgrat les ràtios elevades, malgrat les condicions laborals precàries, l'increment de la complexitat en l'abordatge de la realitat dels nens i les nenes a Catalunya, doncs, destacava aquest compromís, i es destacava, sobretot, els treballs dels EAIA en aquest informe i dels serveis socials bàsics.

Després, també el rol de les entitats com a impulsores dels processos de millora i d'innovació i l'existència de pràctiques innovadores, en el cas de Catalunya; la voluntat també política de transitar cap a un model d'acolliment familiar; l'existència de mecanismes de coordinació territorial, com, per exemple, les taules d'infància, o la implementació de mesures de prevenció de la violència dins del sistema de protecció.

Aquests elements, doncs, cal que els tinguem en compte. Els hem de potenciar. Hem de saber-nos-en d'ells i elles, perquè el que volem és aprofitar-los per poder generar moltes oportunitats, per tant, tenir-los en compte.

Pel que fa a les habilitats, i aquí també és on tornem a posar el focus, l'informe apuntava un seguit de qüestions. Faré un flaix una mica de les coses, perquè, evidentment, no puc estendre'm.

Però, per exemple, que les dificultats metodològiques a l'hora de treballar aquest informe evidenciava la necessitat d'aprofundir en una major transparència del sistema. La conveniència de potenciar les mesures i els instruments de coordinació, supervisió, avaluació. Eliminar també la fragmentació del sistema. Un element que també posàvem al focus, la preponderància dels centres residencials, no?, que va en detriment del dret de l'infant de viure en un entorn familiar.

El predomini també de l'enfocament pal·liatiu i no preventiu. El que dèiem és que, sobretot, que els programes preventius i els recursos són molt limitats si els comparem amb els destinats al sistema d'acolliment residencial i familiar, quan sabem que una intervenció adequada en fases primerenques reduiria les situacions de separació dels infants de les seves famílies.

També posar el focus en la burocratització, que fa que, moltes vegades, els professionals no tinguin prou temps per poder treballar amb allò que necessiten els nens i les nenes. Que les decisions també, fruit dels recursos existents, etcètera, doncs, resulta que, moltes vegades, no s'adoptin en base a l'interès superior de l'infant i no tenint en compte la seva individualitat.

El tema de la precarització. Centres grans, sobreocupació, ja ho he dit abans, però també la precarització dels professionals, no? I això afecta l'estabilitat, i l'estabilitat afecta també amb el vincle que tenen amb els nens i les nenes, i això fa que sigui que ells tinguin molt més difícil tenir un entorn afectiu i emocional positiu.

El tema de la cronicitat en el sistema. Els nens que entren, moltes vegades, ja fins que no són majors d'edat, no surten del sistema. Per tant, també aquesta importància.

L'endogàmia del sistema. S'identificava que calia una major coordinació i interacció amb els recursos i actors d'altres sistemes, com educació, salut, i una major integració en la comunitat, no? Reforçant la interacció dels nens i nenes amb els recursos,

Fitxer 06CIADGAIA12

les activitats comunitàries fora dels centres, no? No hem avançat en la normalització dels centres, malauradament, i molts nens i nenes no tenen una vida equiparable a la dels seus iguals en tema de vacances, activitats fora de l'escola, l'oci, el lleure, etcètera.

Òbviament, el tema de la estigmatització que molts nois i noies vinculats a l'estigma de protecció pateixen, que troba la seva màxima expressió en el tema dels discursos

d'odi contra els nois i noies migrants no acompanyats, evidentment, no trenca, no ajuda, perdó, a trencar amb aquesta endogàmia.

Després, també importantíssim, la necessitat d'avançar en el dret de participació, escoltar més els nois i noies en tots els processos, no?, escoltar-los en la vida diària i a través dels mecanismes formals d'escolta, tant individuals com col·lectius.

I després, per últim, però no menys important, el problema que tenen molts nois i noies quan surten del sistema. Tenim recursos, però resulta que no aconseguim reduir els elevadíssims factors de risc d'exclusió d'aquests nois i noies.

Fruit d'aquest treball de diagnòstic, i aquí una mica la part més propositiva d'Unicef, en aquest cas, que els hi compartirem, doncs, elaborar dos instruments o diversos instruments per orientar els canvis en aquest sistema, com deia abans, no?

I volem destacar-ne dos. En primer lloc, una guia de tècnica per a la transformació institucional del model d'acolliment residencial. Aquesta guia és un full de ruta per contribuir a la construcció d'entorns segurs en els centres.

Això vol dir, doncs, que tots els nens i nenes vegin els seus drets respectats, com a subjectes de dret i no només com a objectes de protecció, i, a més a més, que es generin les condicions necessàries per fer impossible les vulneracions de drets, especialment qualsevol forma de violència.

Aquest full de ruta es basa en tres eixos clau. Treballem en base a la psicologia del trauma i la teoria del vincle. Què vol dir això? Doncs molt senzill. Simplement que es tingui més en compte que els nens i nenes que estan tutelats s'han enfrontat a situacions traumàtiques, i que, en base a això, cal abordar el seu comportament i reparar els efectes del trauma, i això passa també per tenir uns vincles més segurs, estables amb els adults de referència, i que l'efectivitat conscient sigui una de les competències professionals dels equips.

Després també garantir que els centres siguin espais segurs i protectors on imperi el bon tracte, parant atenció a factors com l'entorn físic; l'entorn emocional; la consciència i capacitat dels adults responsables; la participació de tots a l'hora de compartir aquest espai, i, per descomptat, el lideratge institucional. Ja podem posar el focus en això, que, si no, resulta que no tenim una dotació pressupostària

adequada o una bona política de recursos humans per fer-ho efectiu, doncs, evidentment, no ens en sortirem, no?

A més, la guia incorpora elements d'abordatge específic de nois i noies migrants no acompanyats, nois i noies amb problemes d'addiccions i també víctimes d'abusos i víctimes d'abusos i explotació sexual.

Després, un segon instrument és el model de prevenció de la violència contra la infància a nivell local. Unicef fa molts anys que aposta pel paper del món local en la protecció i promoció dels drets de la infància, i un exemple és aquest.

És a dir, a partir d'un procés d'innovació social de tres anys, que ha comptat amb la participació de deu municipis de l'Estat, s'ha generat un model de prevenció comunitària de les violències contra la infància i l'adolescència amb l'objectiu que els municipis abordin de manera proactiva i preventiva les situacions de violència contra la infància, no?

I, per tant, consolidar un model d'intervenció i de prevenció primerenca amb accions per evitar les situacions de risc, a partir de la sensibilització i la formació, així com una prevenció secundària, no?, enfocada a saber gestionar i acompanyar aquelles situacions precoces de violència que sovint s'escapen del radar, que acaben en situacions més greus i que poden portar, al final, a la desvinculació dels infants de les seves famílies.

Per tant, un primer instrument, el que es deia, que se centra en aquest model residencial, i després, un segon que se centra més en aquest pas previ, que és garantir un entorn comunitari segur per a tots els nens i nenes, i així evitar que es produeixin situacions que comportin la separació de la seva família.

Dir-los que estem també en converses, no?, amb la Secretaria de Cicles de Vida i Ciutadania per organitzar una sessió on es puguin presentar, doncs, aquests exercicis i poder-los explicar.

Després, ja per acabar, perquè se m'està acabant el temps, i ja aniré acabant, apuntar dues línies també que considerem importants a l'hora de parlar de protecció vinculada a tot lo que és la prevenció.

La figura del coordinador de benestar i convivència, no?, el 9Cocobe, aquest depenent del Departament d'Educació, com un actor fonamental per detectar situacions de risc per als infants, així com per garantir un ecosistema que dificulti l'aparició de situacions de violència.

També posa de manifest que, quan parlem de prevenció, quan parlem de protecció, estem parlant de molt més enllà d'àrees concretes de govern o d'administracions concretes, sinó que estem parlant de molts actors i d'un ecosistema que hem de potenciar. I aquesta figura és clau i hem de posar-la, hem de reivindicar-la encara més, igual que la figura del delegat de protecció per a altres espais amb presència de nens i nenes.

I la segona és la formació en competències culturals i en drets de la infància, que s'ha fet de la mà del Departament de Salut, del Departament de Drets Socials i Inclusió i de l'Hospital de la Vall d'Hebron. Una formació adreçada a professionals del sistema de salut i del sistema de protecció per garantir un millor acompanyament dels nois i noies migrants no acompanyats, i, en definitiva, millorar el seu benestar i l'estat de salut mental.

Per tant, ja per acabar, jo recapitularia, i reprenent tot el que hem dit, alguns dels eixos que apuntàvem, no? Millorar la prevenció i dotar-nos de recursos. Necessitem fer aflorar de manera preventiva tots els problemes que puguin haver-hi.

Però no només això, sinó que hem d'acompanyar, perquè si al final només tenim radars, però no tenim els recursos per acompanyar, tampoc ens en sortirem.

Necessitem acompanyar per poder donar aquest acompanyament als nens i a les nenes per sortir, per tenir aquestes situacions detectades. I aquí, insistim, el món local és fonamental.

Després, lo que dèiem, les polítiques transformadores contra la pobresa infantil són fonamentals per evitar també la desinstitucionalització. Són fonamentals. Això també són polítiques de desinstitucionalització.

Hem parlat de sensibilització i formació. Hem de parlar tots el mateix codi. Hem de saber que encara tolerem massa conductes que van contràries als drets dels infants

i contràries al bon tracte, i que encara, doncs, no tothom té les eines per fer aflorar les situacions que mereixen aquest acompanyament i abordar-les com calen.

Hem parlat també de millora de l'escolta i els mecanismes per fer-ho possible. Els nens i les nenes tenen aquest dret, però és que, quan mirem i els hi preguntem, molts d'ells el que ens diuen és que no se senten escoltats en el sistema de protecció; que no es compta amb ells; que no saben les mesures que es prenen són en base als seus drets; que no saben què parará el seu futur; que no poden gestionar tampoc el seu dia a dia en els centres. Per tant, tenir una vida normalitzada, com hauria de ser en molts altres àmbits, no? Per tant, importantíssim això.

I després, per descomptat, recursos. Recursos per atendre adequadament les necessitats que es donen en el moment de la transició cap a la vida adulta.

Moltes gràcies. Estem a la seva disposició per tot allò que considerin. Gràcies, i gràcies per haver-me deixat acabar.

El president

No es preocupi. Moltes gràcies, senyor Garcia.

**Compareixença d'una representació de l'Equip d'Atenció a la
Infància i l'Adolescència Ebre, en qualitat d'experts, davant la
Comissió d'Investigació sobre l'Activitat de la Direcció General
d'Atenció a la Infància i l'Adolescència**

357-01024/15

Passem, doncs, a la compareixença de la representació de l'Equip d'Atenció a la Infància i l'Adolescència de l'Ebre. Senyores Joana Mañé i senyora Inés Solé, tenen vostès la paraula.

Joana Mañé Sarroca (pedagoga de l'EAIA Baix Ebre Equip d'Atenció a la Infància i l'Adolescència (EAIA) Ebre)

Bon dia. Moltes gràcies per haver-nos convidat i fer-nos partícips d'esta nova construcció del sistema de la DGPPIA. Estem d'acord també en tot el que han anat

exposant fins ara els companys que avui compareixen, també les companyes que han comparegut en altres moments en esta comissió.

Bé, compareixem amb un profund sentit de responsabilitat, perquè el que ens ocupa no és només un debat tècnic o administratiu. Tenim la convicció que es tracta d'una qüestió central de drets fonamentals, protecció a la infància i confiança democràtica que la ciutadania diposita en les institucions públiques.

Quan parlem del sistema de protecció a la infància, parlem d'un conjunt de polítiques, recursos i procediments que han de funcionar en coherència, traçabilitat i qualitat tècnica.

Compartim mirada, diagnosi i voluntat constructiva, però, sobretot, perquè tots treballem per un mateix objectiu, que el sistema de protecció de la infància a Catalunya sigui sòlid, rigorós, transparent i capaç de donar resposta a les necessitats reals dels infants i adolescents més vulnerables i de les seves famílies.

Entenem que aquesta comissió és una aposta valenta per repensar tot allò que podem millorar, però també per posar en valor tot allò que s'està fent bé. Totes aquelles famílies i infants que estan millor gràcies al suport dels professionals que estem i hem estat al seu costat.

La DGPPIA té encomanada una de les funcions més delicades i transcendents de qualsevol administració pública: vetllar pel benestar, la seguretat i el desenvolupament integral d'infants i adolescents vulnerables.

Quan aquest sistema falla, no només falla una estructura administrativa; fracassem com a societat. Celebrem que aquest nou plantejament de l'atenció a infants, joves i famílies posi el focus no només en la protecció, sinó també en la prevenció. Cal fer-ho és del tot imprescindible.

El treball preventiu implica l'aposta per la prevenció primària, és a dir, aquella que inclou actuacions comunitàries i universals per reduir factors de risc i promoure el benestar d'infants i adolescents.

Per fer-ho possible no cal només la implicació dels professionals que treballem directament amb la DGPPIA. Cal una construcció coparticipada amb diferents agents de la societat, sobretot serveis socials, però també salut, educació i justícia.

Més enllà de les coordinacions, que ja les portem fent des de fa anys, cal una metodologia de mirada compartida i d'objectius compartits. Benestar per als infants suposa garantir el dret a extraescolars per a tots, habitatge digne i molts altres aspectes del dia a dia dels infants, que són la base de les seves necessitats i de la prevenció de riscos, no només per les implicacions econòmiques i les desigualtats que suposa, sinó pel malestar psicològic i emocional que suposa per a famílies viure sense aquestes cobertures bàsiques del tot cobertes.

El treball preventiu també inclou la prevenció secundària, que és aquella que té a veure amb les intervencions adreçades a famílies que presenten indicadors inicials de dificultat.

Aquí s'ubiquen, sobretot, serveis socials d'atenció primària i equips com el SIS, el Servei d'Intervenció Socioeducativa, que fa un treball de suport parental intensiu, que treballen amb les famílies al seu entorn natural, que reforcen els vincles positius i que intervenen abans que el risc esdevingui greu.

Per a nosaltres és imprescindible que el treball conjunt de diagnòstic de situacions de risc, i molt important també per donar suport a les famílies, infants i joves per revertir estes situacions que van originar lo risc, i per tal que evitem que esdevinguin situacions de desemparament. Necessitem estar dotats de recursos i agilitzar també processos burocràtics.

Compartim plenament l'objectiu de situar la prevenció com a eix central de les polítiques de protecció a la infància. Considerem necessari deixar constància d'un element essencial.

Els EAIA, per la nostra naturalesa i funcions, només podem realitzar prevenció terciària, és a dir, una intervenció que s'activa en casos de risc greu o durant la fase d'estudi previ a un possible desemparament. Un cop la situació de desemparament ja s'ha produït i és necessari garantir-ne la protecció immediata del menor, ja no és fàcil que el treball esdevingui preventiu.

És imprescindible que aquest marc conceptual sigui tingut en compte en el desplegament del nou model de la DGPPIA. Si realment volem evitar l'entrada d'infants i adolescents en el sistema en situacions de desemparament, cal invertir decididament en serveis, programes i professionals que puguin dur a terme aquesta prevenció primària i secundària, així com dotar d'estabilitat els equips de base i comunitaris que treballen en la detecció precoç i el suport a les famílies.

Al Baix Ebre, concretament, disposem d'equip d'infància des de l'any 90, 1990, i al llarg de més de trenta anys hem anat creixent en equips, serveis i expertesa, adaptant-nos a les necessitats canviants dels infants, adolescents i famílies del territori.

Hem participat en projectes pilot, com el desplegament del SIFE, dels primers que vam tenir a Catalunya, que és l'equip encarregat de fer acompanyament als nens que estan en situació d'acolliment en família extensa, i hem fet una aposta clara i sostinguda pels serveis públics.

També cal destacar que al Consell Comarcal, actualment, tenim l'única ICIF que és de titularitat pública pròpia a tot el territori de Catalunya, fet que suposa una singularitat organitzativa rellevant i reforça de manera notable la capacitat territorial per garantir-ne l'acolliment familiar, la proximitat en la gestió i la coherència en l'atenció.

Aquesta condició ens ha permès desenvolupar un model d'intervenció integrat, amb circuits interns àgils i amb una articulació directa entre prevenció, protecció i acompanyament a les famílies i a l'acolliment, situació que no es produeix a altres territoris del país.

Una de les fortaleeses del nostre territori és la colocalització dels serveis de prevenció i protecció sota un mateix sostre. Aquesta particularitat ens permet treballar amb una visió integral del recorregut vital de cada infant i adolescent, disposar d'una coordinació immediata entre professionals i adaptar-nos amb flexibilitat a les necessitats canviants de les famílies.

Quan aquesta coordinació existeix, el sistema funciona millor, però també hem de reconèixer que es tracta d'una bona pràctica territorial que no pot substituir ni compensar-ne la manca generalitzada de recursos preventius a escala nacional, ni

tampoc pot substituir la gran tasca que fan les entitats del tercer sector al nostre territori.

Aquesta estructura ens permet organitzar els equips, la prevenció i la protecció, tots al voltant de la família i el seu servei, posant a l'infant al centre; és fonamental. Són els diferents equips els que s'organitzen i s'adapten a les necessitats de cada cas.

Atenem a infants i famílies, sigui quin sigui el moment vital en que es trobin, ja que els coneixem des que es diagnostica la situació de risc. I, a través dels diferents serveis socials, fem suport a la família en el marc de l'expedient de risc, i també de forma individualitzada i personalitzada a través de l'equip SIS, per tal d'evitar-ne el desemparament.

Les famílies tenen dret a rebre suport per no entrar al circuit de protecció, tenen dret a sentir allò que poden millorar i dret al suport per fer-ho possible. Moltes famílies soles no poden, però amb el suport adequat, sí, atenent a les seves fortaleces i no només a les mancances o dèficits.

Serveis socials i els equips SIS com a equip de diagnòstic i suport a les situacions de risc, fan una feina essencial, sovint invisible, que evita que moltes situacions acabin entrant al circuit de protecció.

Quan això ja no és possible, l'EAIA assumeix la funció de protecció, amb una responsabilitat enorme i amb unes decisions que tenen un impacte vital en la trajectòria dels infants.

En aquest sentit, volem ser clars. Cal dotar millor els equips de prevenció, com Serveis Socials i SIS, i també els equips de protecció i acompanyament, com els EAIA, el SIFE o les ICIF, no només per garantir una correcta protecció, sinó per poder fer veritable treball d'acompanyament i de reintegració familiar.

Els infants i les famílies han d'estar el mínim temps possible dins del circuit de protecció, però això només és possible si hi ha suport real i sostingut en les famílies i els infants, tant durant com després de la nostra intervenció. Només així evitarem recaigudes i consolidarem bons tractes i entorns segurs.

No és només una qüestió de voluntat. Tots els professionals voldríem poder fer més per evitar el patiment dels infants, però és una qüestió de mandat, de naturalesa del

Fitxer 06CIADGAIA13

dispositiu, d'eficàcia del sistema, de repartiment equitatiu de recursos arreu del territori i de resoldre, també, la complexitat de la doble dependència dels equips EAIA entre els ens locals o comarcals i la DGPPIA. Equiparar no és només una reivindicació laboral, és una condició necessària per garantir que tots els infants de Catalunya, visquin on visquin, tinguin accés al mateix nivell de protecció i de qualitat en l'atenció.

El Consell Comarcal del Baix Ebre, concretament, sempre ha fet i continua fent una aposta en ferm pel treball de qualitat en prevenció, protecció i acompanyament a les famílies. I un exemple clar és, per exemple, la construcció d'un edifici annex a la seu comarcal, que s'executaran les obres en breu per tal de garantir unes visites supervisades, de qualitat i d'acord a allò que demana la normativa catalana en matèria d'infància.

La protecció no pot ser un carreró sense sortida, ha de ser un procés amb sentit, amb retorn i amb futur. La tasca de protecció d'infants és la que portem més anys desenvolupant, i cada vegada amb més qualitat. Però no cal només protegir els infants, és poder donar a les famílies l'oportunitat de ser acompanyades per evitar tornar a recaure. És important fer focus en la pe de prevenció, també en la pe de protecció, però potser nosaltres hi afegiríem també la a d'acompanyament.

Calen equips estables formats per professionals amb anys d'experiència, amb formació específica, reciclatge constant i amb supervisió regular dels equips. La qualitat del sistema depèn directament de la qualitat, l'estabilitat i la cura dels professionals que el sostenen. Els equips tenen vocació de servei i compromís amb la professió, però el benestar d'infants i famílies s'ha de sostenir amb una xarxa estable. Cert és que des de fa tres anys es va incloure també la figura del terapeuta familiar als equips EAIA, però cal garantir més estabilitat a aquesta figura professional o, per exemple, d'altres serveis, com podria ser el punt EVIA per fer una aposta de qualitat al nostre territori.

A més de la figura del terapeuta familiar a l'EAIA, per garantir unes visites supervisades, holístiques i humanitzades i de qualitat a les famílies i professionals, inclouria també la figura del jurista als equips de protecció. Protegir els infants i garantir els drets d'infants i famílies requereix coneixement profund de la normativa catalana en aquesta matèria. Si més no, els criteris dels tècnics especialistes en infància traumatitzada són els que haurien de prevaldre.

La nostra feina és d'artesanía. La nostra feina requereix tempos lents, requereix escolta activa, requereix reflexió profunda i personalitzada de cada família i cada infant, i l'acompanyament en el seu propi procés de recuperació de forma personalitzada. El fet de trobar-nos en un territori relativament petit suposa una relació fluida, directa i operativa per amb la resta de recursos del territori –centres d'acollida, CRAE, serveis especialitzats, dispositius com el Barnahus.

Ens sembla del tot imprescindible, però cal reforçar una xarxa potent, sòlida, realment coordinada amb altres departaments, especialment, per exemple, Salut, salut mental infantil. Sense aquesta corresponsabilitat interdepartamental, el sistema queda incomplet. La protecció de la infància passa pel treball compartit i en xarxa. Sols no es pot. El benestar de les persones és una tasca polièdrica i complexa que requereix la implicació de molts més professionals, que no són només els propis dels serveis socials d'atenció primària o dels serveis socials especialitzats.

Serveis Socials, juntament amb Salut i Educació, són el pal de paller del benestar d'infants i famílies. No cal només coordinació entre aquests departaments. Cal un discurs, una mirada compartida de la infància. Cal una cocreació conjunta de com atenem els infants i quines oportunitats els garantim entre tots. En definitiva, la protecció de la infància requereix integrar prevenció, protecció i acompanyament en un contínuum coherent. Com a..., el Baix Ebre, reafirmem el nostre compromís amb els infants, amb les famílies i amb el servei públic. Continuarem treballant amb rigor, professionalitat i compromís, i ens posem a disposició d'aquesta comissió i de la DGPPIA per seguir construint conjuntament un model sòlid, equitatiu i basat en l'evidència.

Moltes gràcies.

El president

Moltes gràcies. Passem, doncs, al torn de les intervencions dels grups parlamentaris i en primer lloc, en nom del Grup Parlamentari de Junts per Catalunya, té la paraula la diputada senyora Ennatu Domingo. Quan vostè vulgui.

Ennatu Domingo i Soler

Gràcies, president. En primer lloc, també, agrair a tots els representants que han vingut a comparèixer avui en el context d'aquesta comissió. Crec que estem..., parlo també per la majoria dels grups parlamentaris que estan aquí quan dic que coincidim molt en la diagnosi que fan i també en les solucions, perquè són temes que hem estat debatent les darreres setmanes i cada cop estem aprofundint més, no?, en el coneixement sobre la protecció als infants.

Estem d'acord en que hem de desinstitucionalitzar l'atenció a la infància. Crec que l'acollida residencial, com heu dit, ha de ser l'últim recurs, i potenciar més l'acollida familiar i el suport a les famílies de manera preventiva. Heu esmentat que calen canvis legislatius. De fet, nosaltres també creiem que cal una nova regulació de la declaració de desemparament que millori, doncs, les garanties exigibles envers els drets dels infants. Creiem que la normativa vigent no ho compleix, no ho garanteix. I, de fet, el nostre diputat Josep Pagès al Congrés dels Diputats va estar treballant amb el Consell d'Advocacia també per poder presentar propostes, i una d'aquestes que es va debatre ara fa un any, però que no va procedir, que no es va aprovar, és precisament que l'Administració ha de deixar de ser qui determini el desemparament, i que ho han de fer els jutjats amb especialització d'infants especialitzats en infància i família. I, per tant, compartim plenament que cal fer aquest canvi.

Després, aquest matí, el Síndic de Greuges també ens han compartit que cal fer un canvi legislatiu que vagi a prohibir que els infants de zero a sis anys visquin en centres i que haurien d'estar vivint en famílies. I això ho hem de prohibir amb llei perquè no s'està complint amb simples incentius o –com es diu?– sensibilització a la ciutadania en general. I, per tant, també ens agradaria saber què en penseu, sobre aquesta mesura concreta, perquè crec que fa un avenç del que ens heu esmentat.

Després, heu parlat de l'acompanyament judicial dins de l'actuació de l'Administració. Quan nosaltres hem fet aquest tipus de preguntes, doncs, els EAIAs, per exemple, que són diversos segons cada territori i tenen reptes complexos, un

del *feedback* que ens donaven era que, justament, quan..., per la intervenció dels jutges s'incrementa el conflicte legal amb famílies i que això també augmenta el que diríem, doncs..., limita la feina que poden fer des de la intervenció socioeducativa i que fa una càrrega molt tècnica que, potser, els professionals d'aquest àmbit més social no tenen el coneixement suficient com per fer tot el seguiment. I això era un dels reptes que ens presentaven durant les seves compareixences. I crec que estaria bé que també poguéssiu comentar de quina manera es coordinaria una tasca d'un professional socioeducatiu amb l'atenció judicial, l'assessorament judicial que rebria un infant.

Després, pel que fa a la intervenció d'UNICEF, nosaltres, parlant també amb menors que estan tutelats i extutelats en diversos..., ho hem vist en documentals, ho hem parlat directament i, certament, compartim que l'atenció és insuficient i que també hi ha aquesta sensació que amb la reforma que s'ha fet ara o en general no se'ls està escoltant suficient.

I crec que... Tampoc em dona el temps, però crec que és inviable, no?, garantir els drets dels infants quan els centres estan tan saturats o hi ha hagut un augment considerable del volum de menors que han entrat en aquests centres i que estan en tutela. I, en aquest sentit, volíem saber quina forma tindria aquesta intervenció primerenca. O sigui, com la podem aterrar a nivell de cartera de serveis socials, no? Per exemple, heu esmentat que ens hem d'entendre millor pel que fa a l'abús, per exemple, que pateixen els menors, la violència sexual. Hi ha conceptes tan amplis i cadascú els entén d'una manera que costa molt aterrar. I això, doncs, afecta en detriment als drets dels infants. I ens agradaria saber com veieu això.

Gràcies.

El president

Moltes gràcies, diputada. Tot seguit, en nom del Grup Parlamentari d'Esquerra Republicana, té la paraula l'honorable senyor Joan Ignasi Elena. Quan vostè vulgui.

Joan Ignasi Elena Garcia

Gràcies i gràcies per la compareixença. I a tomb del que deia la senyora Soler.

Efectivament, aquesta comissió té la vocació de..., va néixer a conseqüència d'un informe de la sindicatura i de la i de la necessitat d'analitzar diversos àmbits de la gestió durant el període objecte de la comissió, però també per analitzar el futur i per analitzar perspectives de futur.

I també, si em permet, per subratllar una cosa que ha dit. Es fan moltes coses bé. Hi ha molts professionals que fan una feina magnífica, professionals del sector públic i del tercer sector, i gràcies a ells molts nanos tenen un camí i una esperança que no haurien tingut mai de cap altra manera. I també és bo avui, i ja que vostè ho ha comentat, que per part nostra també ho subratllem. És evident que fan falta, i això és una de les anàlisis. Un dels elements que també n'hem extret, de les diferents compareixences, és que em fan falta molts més recursos i també estabilitzar la situació dels professionals. I en aquest sentit, doncs, el camí cap a l'equiparació no només és de justícia, sinó que també és un element essencial per garantir l'estabilitat, de la qual també parlàvem abans.

Amb relació als EAIA, volia fer-li una petició. Vam demanar si ens podien fer arribar, i ho havien de parlar vostès, el document que van fer uns centenars de professionals del sector. L'altre dia van venir companyes seves i també els ho vam traslladar. I és rellevant, també, si poden posar algun accent a explicar una mica més amb relació a un element que pot generar aquesta desigualtat en funció del territori. Depenen dels ajuntaments i, per tant, depenen dels recursos que hi posen els ajuntaments i de la prioritat que aquests diferents ajuntaments, consells comarcals [10.21] del món local li donen. Fins a quin punt seria necessària una homologació al conjunt del país, no necessàriament penjant els professionals de l'Administració de la Generalitat, però sí que garantint que hi hagi uns estàndards de mínims recursos a tot el territori.

La síndica feia referència a la necessitat de prohibir per llei que de zero a sis anys estigués en espais amb recursos residencials. Com ho valoren vostès. I també –tots plegats, eh?– amb relació, també, a la qüestió del desemparament, en la mesura que no sigui possible que de forma immediata hi hagi un traspàs als jutges d'aquesta responsabilitat. Primer, com la veuen.

I, segona, la síndica feia referència a la possibilitat d'establir algun òrgan que sigui més col·legiat, amb participació de més persones, també, per generar menys pressió individual a les persones que tenen aquesta responsabilitat.

Què n'opinen de l'acollida professional? És a dir, d'establir famílies de l'acollida professional i quins canvis de recursos de l'àmbit que sigui caldria fixar per incentivar no la professional, sinó la de persones, perquè acullin. Perquè s'han estabilitzat molt amb els anys i em sembla que és bo prendre mesures perquè això pugui anar més, perquè fa falta i és necessari desinstitucionalitzar com més millor.

Si han participat vostès en particular i si..., els EAIA sé que sí, i vostès, d'UNICEF, en els canvis que s'han produït a la DGAIA.

I, finalment, la valoració, que faci una valoració amb relació al recurs del Barnahus com a mecanisme i model de funcionament multidisciplinari d'atenció a la infància.

Gràcies.

El president

Moltes gràcies, diputat. Tot seguit, en nom i representació del Grup Parlamentari Popular, té la paraula l'excel·lentíssima senyora Lorena Roldán. Quan vostè vulgui.

Lorena Roldán Suárez

Sí; moltes gràcies, president. En primer lugar, agradecer a los diferentes comparecientes que han venido hoy aquí en el ámbito de esta comisión de investigación, que es verdad que excede un poco en el objetivo o lo que nos ha traído aquí, que es sobre todo, pues, este informe de la Sindicatura de Cuentas que detecta irregularidades. Pero sí está muy relacionado porque, como bien explicaba el representante de UNICEF, tenemos un problema de presupuesto que venimos arrastrando desde hace muchos años. Es un problema estructural, que, además, se ve agravado por esta creciente pobreza infantil.

Y, por tanto, a mí me da cierta vergüenza que la Sindicatura de Cuentas detecte el despilfarro de millones de euros cuando tenemos una situación crítica con los más vulnerables, que son los menores, ¿no? Y, por tanto, sí que está relacionada y nos obliga también, un poco, a replantearnos qué está haciendo la DGAIA o la DGPPIA, como se llama ahora, y si realmente los recursos están destinados allí donde son

necesarios. Nosotros creemos que no. Y de ahí, pues, también esta comisión de investigación y, sobre todo, sus derivadas judiciales que ahora mismo están en fase de instrucción. Ya veremos cómo acaba.

Con UNICEF hemos tenido oportunidad de hablar de los problemas de infancia, también en la Comisión de Infancia y en Derechos Sociales. Además, periódicamente nos vais haciendo llegar también informes que son muy interesantes, precisamente, porque tenemos estos datos que luego nos permiten trabajar. Así que agradecer el trabajo que hacéis.

Respecto a lo que nos explicaba el EAIA del Ebre, evidentemente, agradecer la labor. Y creo que lo decía también el diputado de Esquerra Republicana: que ocurran irregularidades no quiere decir que todo el sistema esté mal y que haya que acabar con él. Todo lo contrario. Yo creo que hay que detectar estas irregularidades, hay que poner fin a las irregularidades y, sobre todo, que haya mecanismos de control para que no se vuelvan a repetir. Pero, evidentemente, no criminalizar el trabajo que se está haciendo, que, además, en muchísimas ocasiones lo hacéis, pues, en circunstancias muy precarias, debido a estos problemas que hablamos de presupuesto. Y, por lo tanto, evidentemente, agradecer el trabajo que se hace y también recoger la experiencia que hoy nos habéis contado aquí para poder legislar con más precisión en aquellas carencias que tenemos.

Y hablando del legislar, nosotros en muchísimas ocasiones ya hemos sido muy críticos con cómo se estaba llevando todo el tema de retirada de custodias,

Fitxer 06CIADGAIA14

porque, al final, la DGAIA es juez y parte. Y, por tanto, aquí no existe esa separación de poderes que nosotros entendemos que es necesaria. Y hemos tenido la oportunidad de hablarlo en la anterior comparecencia y en otros ámbitos con la síndica de greuges, que también opina en esa misma línea.

Se han tenido que dar casos gravísimos para que el Govern de la Generalitat entienda que esto tiene que ser así. Y, de hecho, parece que vamos a dar pasos en

esta dirección. Pero a nosotros sí que nos preocupa si esto puede afectar a los plazos, porque es verdad que ya estamos en procesos que están muy burocratizados, que estamos trabajando con niños en edades muy sensibles y que, por tanto, alargar estos procesos, pues, todavía hace más complicado..., más delicada la situación. Y, por tanto, si queríamos saber su opinión al respecto.

Muchas gracias.

El president

Moltes gràcies. Havent-se excusat la diputada del Grup Parlamentari de VOX, passaríem el torn de paraula a la diputada i representant del Grup Parlamentari Comuns, senyora Núria Lozano. Quan vostè vulgui.

Núria Lozano Montoya

Gràcies, president, i gràcies a totes les compareixents per les seves aportacions.

Necessitem garanties jurídiques amb menors i amb famílies. I, en aquest sentit, com veurien la introducció del control judicial del desamparament? Perquè fins ara és cert que tenim les limitacions que vostès situaven, hi ha un expedient administratiu, si no secret, semisecret, i és difícilment, doncs, defensar l'interès del menor en aquestes condicions per part de l'assistència lletrada. I tenint en compte que acompanyar aquestes famílies i no treure l'infant del nucli familiar també representa aquest interès superior dels menors.

D'altra banda, cal tenir present que el quaranta-cinc per cent dels expedients oberts acaben amb aquest desamparament i que un vuitanta per cent no retornen al seu entorn familiar després d'haver-se produït aquest, malgrat l'impacte negatiu que l'informe de la Sindicatura de Greuges constatava sobre el seu desenvolupament cognitiu, emocional i també de caràcter social. Al respecte, si creuen necessaris protocols per treballar el retorn al nucli familiar i amb quines característiques consideren que..., haurien de tenir.

Parlàvem en una compareixença anterior de la síndica de greuges, d'avui mateix, de que el recurs als centres residencials hauria de ser la ultimíssima opció. Crec que vostè també hi feia referència, recurrent en primera instància a aquesta família o família extensa. Però la sindicatura planteja també, en un informe de l'any 22, i ho

feia en un sòlid estudi tant de l'anàlisi de la viabilitat econòmica com del benestar del menor, la figura de la família acollidora professional. Quina és la seva opinió al respecte?, així com, també, respecte a la situació dels menors de sis anys en centres residencials, que diverses veus plantegen la necessitat d'introduir algun tipus de prohibició legal de la institucionalització d'aquest.

Però també sorgeix la pregunta de amb quins equips i quins mecanismes de control seria necessari implantar per poder fer un seguiment exhaustiu del benestar d'aquests nens i nenes amb la mesura alternativa que es plantegés. I partint de que ens semblés més adient prioritzar la prevenció sobre el desemparament, quines són les eines que vostès considerarien més interessants?

Tot sovint ens trobem amb un conflicte d'interessos entre el menor i la DGPPIA, que és, precisament, qui ostenta la representació legal d'aquest. Si considerarien adequat reconèixer el dret del menor a tenir una assistència lletrada diferenciada de la DGPPIA.

I un element clau: la situació laboral del personal que treballa en aquests centres. Amb aquesta elevadíssima rotació i, per tant, gran dificultat per crear les confiançaes necessàries amb infants i joves per conèixer problemes i necessitats, què consideren que podria millorar aquesta situació?

Per poder personalitzar l'activitat educadora en l'entorn actual –i vaig acabant, president–, cal tenir uns centres al més semblants possible a un model de nucli familiar per afavorir aquesta personalització. Però quines característiques consideren vostès que haurien de reunir els centres residencials? També les famílies d'acollida.

I, per últim, cal garantir la transparència del finançament necessari, especialment per uns ajuntaments compromesos amb una millora del sistema de protecció a la prevenció i intervenció comunitària, però que no poden seguir assumint la garantia d'estabilitat i sostenibilitat sense capacitat de planificació compartida ni prou recursos, que ara tenim ocasió d'incorporar al nou contracte programa, especialment. Si tenim en compte la prestació de serveis bàsics a través de les EAIAs, què consideren vostès que s'hauria d'incorporar a aquest contracte programa?

Gràcies.

El president

Moltes gràcies, diputada. Tot seguit, en nom del Grup Parlamentari de la Candidatura d'Unitat Popular, té la paraula la diputada senyora Maria Pilar Castillejo. Quan vostè vulgui.

Maria Pilar Castillejo Medina

Bé; moltes gràcies, president. Aviam si... Primer, gràcies a tots els compareixents per venir i per les explicacions que ens heu donat.

Començo pel principi, pel Consell de l'Advocacia Catalana. Jo, de l'explicació que ens ha donat i de la lectura de l'informe..., queda clar que..., crec que el sistema de protecció, no?, té, ara mateix, una manca de garanties per l'infant, que, al final, doncs, acaba en una certa desprotecció per aquests menors.

Algunes preguntes per acabar-ho d'ajustar. Jo crec que l'explicació que heu donat els punts clau, però sí que volia fer-vos algunes preguntes. En el vostre informe alerteu que més del trenta per cent dels expedients que s'obren són per negligència o desatenció de les famílies. Com podeu garantir que...? Com podem, eh? Com penseu que podem garantir que aquestes situacions no acabin automàticament en separació? Perquè el tema la desprotecció o la negligència o la desatenció és com una mica subjectiu. Com penseu que aquí podríem aplicar conceptes com més clars? I que representin una major garantia, evidentment, per l'infant.

Vosaltres proposeu que aquesta declaració de desemparament sigui una decisió del jutge, no?, que sigui adoptada per un jutge. Quina implicació pràctica té això per les famílies i pels infants? I, al mateix temps, que ara sigui una decisió administrativa..., quins riscos identifiqueu amb això?

També, pel que fa a la mediació, que nosaltres som molt defensors de la mediació, penseu que, si hi han casos en que la mediació podria evitar l'obertura d'expedients de desemparament, seria interessant que s'apostés més per temes de mediació i prioritzar per solucions de consens amb les famílies.

A l'explicació heu parlat dels comitès de tutela. Si podeu ampliar una mica més la informació, que no la tenia.

Després, volia fer. També, preguntes per al representant d'UNICEF. Heu parlat clarament d'aquest pas que hem de fer, d'aquest model reactiu a un model preventiu, però jo crec que la prevenció ha d'anar molt més enllà de la DGAIA. No és una prevenció. No es pot fer per la DGAIA. Abans en parlàvem, no?, la prevenció no respon a un cas en concret, sinó que han de ser models anteriors. Penseu que..., quins canvis hauria d'assumir des de la DGAIA si realment es vol apostar per aquesta prevenció; si és només la DGAIA o si el que ha de fer és un treball molt més ampli.

I quins treballs hauria de fer, també, la DGAIA per reduir la institucionalització? Que creiem que també és un element central. Aquesta prevenció de què parlem creiem que pot ajudar molt a reduir tota aquesta institucionalització, com pensem que podíem apostar des de la DGAIA per això.

Després, també parlem de mancances en el sistema d'informació. Creiem que la DGAIA..., crec que li falta avaluar l'impacte real de les seves decisions, i penseu que aquest és un element clau.

I, per últim, només, a les companyes de l'EAIA, crec que és molt important la coordinació entre el món local i la DGAIA. Jo crec que és un dels punts claus que falla. Crec que hi ha greus dificultats en coordinar tot això. Com penseu vosaltres que s'hauria d'articular aquesta relació, que sigui més cooperativa entre els serveis municipals i la DGAIA? Jo crec que no n'hi ha prou amb una bona coordinació. Crec que s'haurien de fer canvis com més estructurals. No sé fins a quin punt no hauria de dependre dels ajuntaments, que això implica molta inequitat territorial, sinó que fos un servei molt més vinculat a la DGAIA a nivell..., o sigui, sí que funcioneu a nivell local, però que les estructures, el personal... fos molt més vinculat a la DGAIA.

Gràcies.

El president

Moltes gràcies. Finalment, en nom del Grup Parlamentari Socialistes i Units per Avançar, té la paraula la diputada senyora Mónica Ríos. Quan vostè vulgui.

Mónica Ríos García

Bé; gràcies, president. En primer lloc, moltíssimes gràcies al senyor Montoliu, la senyora Martínez, al Consell de l'Advocacia de Catalunya.

És cert que, bé, els que ens dediquem a la política i a l'àmbit de la infància hem tingut aquest debat, no?, de qui decideix: l'Administració? O cal que sigui via legal? És un debat que està sobre la taula. És veritat que en l'anterior compareixença la síndica ja ens ha parlat..., vull dir, ha parlat, precisament, d'aquest canvi legislatiu que vostès també han posat de manifest, que caldria reformar, diguem-ne, a nivell estatal. Fins i tot la síndica ha anomenat, fins i tot, que hi haurien d'haver jutges especialistes en aquests casos.

Bé, jo sí que he tingut debats en aquest sentit. Com deia, també he parlat amb professionals d'altres àmbits i encara, vull dir, hi ha debat de fons, de si ha de ser un tema purament judicial o també els especialistes o les persones, diguem-ne, formades en aquest sentit no han de ser els qui han de decidir. No sé si podria haver un combinat, eh?, no sé com dir-ho. Però potser..., jo crec que, potser, la solució seria fer alguna cosa mixta o combinada. En aquest sentit, no sé què opinen al respecte.

Després, sí que el senyor Garcia, d'UNICEF... Bé, jo aprofito que ha parlat de pressupostos per, diguem-ne, reafirmar que és molt important que hi hagi un pressupost a Catalunya, que s'aprovi un pressupost aquest any, precisament, per reforçar polítiques. Per exemple, les d'infància, no? Parlem de la pobresa infantil. I és cert que les dades són esfereïdores i continuen sent-ho, eh?, des de fa molts anys. També és cert que..., per afegir una mica el que s'està fent a nivell a nivell de govern i a nivell parlamentari, en aquest cas, amb la ponència de la modificació de la renda garantida, es planteja un complement d'infància. Crec que una part important és que les famílies puguin tenir uns ingressos adequats.

També, com sap, s'estan fent polítiques d'habitatge, que és el factor determinant, diguem-ne, que incideix més en empobrir les famílies, i també que sigui més accessible, eh? Vull dir, aquesta prestació, que serà compatible amb rendiments de treball i amb ajudes de lloguer. Crec que per aquí..., no? I calen més solucions, però era per posar una mica de manifest la feina que s'estava fent des del departament.

I coincideixo molt amb tot allò que ha exposat: la importància del Cocobe, de la formació... Vull dir, compartim tot allò que ha plantejat i sap que treballem plegats.

I, després, per finalitzar, la senyora Manyer i la senyora Soler, dels EAIAs. També, una mica en relació amb el que preguntava la diputada companya de la CUP, perquè parlava que vostès tenien un bon sistema de coordinació, no?, que podia donar resposta a aquests infants que es troben en una situació de vulnerabilitat. Parlant del tema de l'equitat territorial, què pensen que manca perquè, diguem-ne, a nivell territorial puguem donar el mateix servei, que no perquè hagin nascut en un lloc o un altre, doncs, tinguis un servei o un altre i puguis sortir d'una situació complicada. Una mica, que és lo que ha preguntat també la companya.

I també el tema de la responsabilitat. La síndica –i acabo, eh?, president– comentava, no?, aquesta responsabilitat que recau, moltes vegades, en els professionals a l'hora de prendre aquestes decisions per allò que parlàvem, de decisió judicial o professional. Com viuen aquesta situació i què en pensen, també, en aquest cas? Qui ha de decidir si hi ha un desemparament o no?

Moltíssimes gràcies.

El president

Moltes gràcies. Havent acabat les intervencions dels grups parlamentaris, passem al torn final de resposta dels compareixents, per un temps de cinc minuts. Tenen la paraula, en primer lloc, el senyor Montoliu i la senyora Martínez. Quan vostès vulguin.

Marta Martínez Gellida (presidenta de la Comissió d'Infància del Consell de l'Advocacia)

D'acord. Gràcies, president. Em passa la paraula el meu president!

Bé, doncs jo en cinc minuts puc dir moltes coses de les que m'heu preguntat i, a més a més, puntualitzar l'advocacia cap a quin camí va, perquè l'advocacia no va cap a un camí de litigiositat. Més bé lo contrari. Més bé dels ADRs o dels MASC. Anem cap a aquest cantó i és lo que volem promocionar.

Respecte a les primeres preguntes, per puntualitzar una mica el tema de legislació, que és més o menys tots mos heu marcat, és important que a la fase administrativa,

evidentment, no el mateix òrgan siga lo que dicta la resolució; abans instrueix i després executa, pel principi que la diputada ha dit ben bé de la separació de poders. Però és que és necessari. És necessari perquè naltros és important que dintre de qualsevol procediment, siga administratiu o judicial, lo principi de contradicció, poder contradir informes, és molt important. Perquè la intervenció de tots los professionals que estudien els menors –pedagogs, psicòlegs– poden ser molt plurals, i naltros ho coneixem des de la vessant jurídica o judicial quan acudim al jutjat i mos trobem informes de tota mena en lo tema de la discussió de la pàtria potestat, la custòdia compartida, etcètera, etcètera, etcètera. I en això l'advocacia n'és plenament conscient.

Apunto, per exemple, que l'advocacia, majoritàriament, som una minoria, però una minoria molt majoritària. No sé si ho podreu entendre, això. Estem pensant que, per exemple, la intervenció dels ADRs i dels MASCS en los temes d'infància, bé, i tot en temes de família, és superimportant. Perquè

Fitxer 06CIADGAIA15

hem d'intentar que tots estos procediments no es judicialitzen, i considerem que és lo mateix, que estem aplicant aquí el tema dels desemparaments.

Una altra cosa que m'han preguntat. És necessari que s'aplique, que es canvie la legislació estatal? Sí, no tenim competència. A nosaltres, per tant, ens ho han de canviar des de Madrid, i a partir d'aquí nosaltres ja la desenvoluparem de la manera que la volguéssim desenvolupar. Però de zero a sis anys, institucionalitzats, no; en famílies acollidores professionalitzades, pot ser; famílies, a vegades, extenses, millor. Però de zero a sis anys no haurien d'estar institucionalitzats. Perquè no tenim aquelles casetes o «guapetes» on es consideren com a dintre de casa. Perquè no tenim aquell apropament que, més bé diran los Comuns..., més ho saben, que són ells i no pas naltres, que naltres tenim sempre la visió de judicialitzar, la visió de defensa, però que l'advocacia està per la possibilitat que ja considerem que hem de

valorar quins són els interessos, quines són les necessitats i quines són les pretensions que tenen cadascuna de les parts, en este cas los pares i els fills.

I volia puntualitzar que moltes vegades és important saber que fan falta..., ja no vull dir que molts d'advocats, perquè els advocats han de treballar amb els mediadors o les mediadores, amb els conciliadors i conciliadores, que els he mencionat amb anterioritat i que no tenen per què ser juristes. Poden ser perfectament, bé, en els temes de família, psicòlegs, pedagogs, treballadors socials, educadors socials, etcètera, etcètera, etcètera. I hem d'anar per aquí per esta línia. L'advocacia és essencial, però amb estos equips tècnics al costat, no?

Llavors, ho deia perquè quan, moltes vegades, s'acompanyen los informes i diríem en la fase administrativa que no sabem ben bé i mos trobem a la fase judicial, quan la cosa ja està «enconada» i està judicialitzada, i que los pares ho veuen d'una manera bastant diferent, nosaltres coneixem los informes que se mos donen, però no podem valorar quins elements han tingut en compte per arribar a estos informes. I aquí és essencial lo treball de col·laboració que volia dir-los. Soc una fervent defensora dels ADRs. La degana de Tortosa, una fervent defensora dels ADRs. Porto la comissió dels ADRs i jo li dic «ADR» perquè així m'entenen a tota Europa. Si dius «MASCs» només m'entenen Espanya. Llavors, jo dic «ARDs», on estan *totes* les figures. Que els advocats poden exercir aquestes figures? Sí, també, però en alguns assumptes no som los millors. Alguns assumptes són altres professionals.

Soc una fervent defensora i crec que el procediment [#02.34 «max mix»] que em demanava és este. A la fase d'Administració, intentem evitar que vagin tots los assumptes als jutjats. No volem que vagin tots los assumptes als jutjats. Podem intentar la formació de taules de col·laboració, de taules, de mediació, de facilitació, perquè estos xiquets també formen part de la taula, però no tenen l'autoritat per fer-ho. Han de dependre o bé de la institució que els representa perquè els ha tret la pàtria potestat dels pares o bé la tenen els pares, però la tenen suspesa d'aquella manera, no? Però també han de formar part d'esta taula. I hem de sapiguer, per molt menors que siguen, quins són los interessos d'ells. Lo que passa és que la llei els ho prohibix dir-ho perquè, realment, no tenen la capacitat de poder-ho fer. I ens falta,

per tant, l'ajust o l'assistència de, o bé la institució, o bé dels pares, o bé dels pares d'acollida.

I, després, els terminis. Sí que entenc que li preocupen los terminis en la fase administrativa, quan considerem que ha d'intervenir un advocat i al·legacions... Bé, si som capaços de consolidar un procediment com el que estic dient, on hi hagin intervencions d'altres figures que siguen, a banda dels advocats, taules de mediació o de conciliació per poder assentar-nos, tots i saber realment quins són los interessos que defensem, les necessitats i les propostes, estos terminis s'escurcen –s'escurcen. Perquè després ja s'allarguen prou en fase judicial. Però no perquè l'Administració..., o no perquè els polítics voleu que s'allarguen, no, sinó perquè els jutges no donen abast en los procediments.

Sí que és veritat, i per últim, acabant, no sé si ho he contestat tot, però el president estarà a la vostra disposició per dir-vos tot lo que està treballant lo Consell de l'Advocacia Catalana. Sí que us haig de dir que jo, com a de les Terres de l'Ebre, entenc l'especialització dels jutges, però jo no tindré jutges especialitzats perquè no tinc prou ciutadania al meu territori. I també passa a Vic. I també possiblement passarà a Figueres, no?, que on falten jutges, sobretot, és en temes d'estrangeria. Llavors, l'especialització. Per a mi és molt important que els jutges coneguin quins assumptes han de..., però no ho tindrem per tot el territori. Estan tots aquí a Barcelona, i això és una cosa que és lo tema que ens preocupa molt l'advocacia, la comarcalització. Especialitzar un jutge implica allunyar la justícia del justiciable. Implica allunyar la justícia del menor. Ho dic perquè no tots los territoris serem capaços de tindre jutges especialitzats. Ho diu una de les Terres de l'Ebre que ho està patint. Per tant, sé del que estic parlant.

Jo, possiblement, m'hauré deixat algunes coses. Sí que és veritat que m'agradaria fomentar lo protocol, com vam fer a les Terres de l'Ebre i a tot Catalunya, los protocols contra la violència masclista, en què vam determinar com podíem detectar les víctimes. Doncs això també ho podríem fer en protocols o en taules dintre de cada territori per poder estudiar el tema, però [#05.26 no el deixen del mos]. No sé si m'entenen, l'expressió. [#05.30 No el deixen del mos]. És lo futur de la nostra societat. I els menors de moltes i moltes de les famílies que estan amb pocs recursos

econòmics estan en perill. I, per tant, és una necessitat que féssim alguna cosa i que féssim una cosa consistent.

Res més.

Rogeli Montoliu Casals (president del Consell de l'Advocacia Catalana)

No, que aquest debat que diu la diputada d'Units, si no vaig equivocat, Units per Avançar... Sí? Ho dic bé? (*Veus de fons.*) Doncs –Socialistes i Units per Avançar– que, bé, el debat de si els jutges i l'Administració... Bé, com a idea: si ho hagués de decidir un jutge, el jutge escolta molt. Ell decideix, però abans escolta molt. I també escoltaria la [06.17] i els informes dels tècnics, els psicòlegs, els familiars, el propi menor, si tingués capacitat per poder manifestar el que ell considera que és el que li correspon rebre, no?, per ser correctament assistit. Vull dir que no és excloure, eh?, sinó que és sumar.

Però sí que ens sembla que si, per exemple, un jutge ha de decidir, en un cas d'un divorci, qui ha de cuidar aquests fills, doncs, també ens sembla que ho ha de poder fer quan aquests menors estan en una situació de desemparament.

El president

Moltes gràcies, senyora Martínez, senyor Montoliu. Tot seguit, és el torn de resposta del senyor Roger Garcia. Quan vostè vulgui.

Roger Garcia Rodoreda (responsable de Polítiques d'Infància d'UNICEF Comitè Catalunya)

Moltes gràcies, president. Moltes gràcies, diputades i diputats, per totes les preguntes, reflexions, no? Evidentment, no..., l'abast del temps i de tot plegat no em permetrà entrar molt molt molt en detalls, però sí que voldria apuntar alguna cosa. Intentaré..., i disculpin si em deixo alguna cosa, però intentaré donar resposta a les cosetes que estan plantejant.

El tema que ha sorgit la intervenció judicial com una millor garantia dels drets dels nens i les nenes i dels adolescents en els processos... Bé, des d'UNICEF el que estem és per garantir, en tot moment, al màxim els drets dels infants i els adolescents en tots aquests procediments, garanties que passen, hi insistim, en el tema de donar compliment a l'obligació que tenim d'escoltar adequadament els nens i nenes quan

es prenen decisions que afecten la seva vida i el seu dia a dia d'acord amb el que estableix la convenció.

Ara bé, per tant, si aquesta revisió o la decisió ha de venir donada per la intervenció d'un jutge, el que diem des d'UNICEF és que si això ha de venir amb una intervenció judicial, perquè el sistema està preparat i que està orientat per poder donar aquestes respostes, fantàstic. Però compte, també, perquè, clar, si el que fem és aplicar un sistema, però després resulta que no tenim els instruments necessaris per fer-ho factible, doncs, tornem a estar en un atzucac, igual que estem. Per tant, el que hem de fer, si no és així, és reforçar al màxim aquests mecanismes ja existents i, sobretot, treballar molt més coordinadament i treballar en xarxa, que és el que necessitem.

Què més? Se'ns plantejava tot el tema de..., la diputada la senyora Domingo ens deia el tema de l'escolta, no?, la dificultat. Sí, evidentment, la situació en els centres... És a dir, si ens centrem en com estan els centres residencials, clar, és que no et diria, només el tema de l'escolta, és que tots els drets, donar compliment a tots els drets amb aquestes realitats que es viuen, és molt i molt difícil. Per això la importància que treballem per aquesta desinstitucionalització, perquè, al final, per molt que posem recursos, per molt que aboquem..., si la situació de sobresaturació, de col·lapse del sistema de centres de moltes places..., això ho dificulta.

Ara bé, això no vol dir que renunciem a que, mentre avancem per aquesta desinstitucionalització..., i compte, hi insistim, perquè també crec que estem molt focalitzats, a vegades, en el binomi centre o família d'acolliment, no? El que estem dient des d'UNICEF és: no posem només aquest binomi. El que hem de treballar és per evitar que els nens i les nenes siguin separats de les seves famílies. Per tant, està molt bé. Evidentment que hem de treballar perquè hi hagi famílies d'acolliment i que, a més a més, estigui tot molt més orientat a donar resposta a l'interès superior de l'infant i el dret a estar en una família i en un entorn el més normalitzat possible. Evidentment, quan un està en centres amb seixanta nens, amb seixanta places, amb seixanta nens i nenes amb grups..., per exemple, moltes vegades no grups, diguéssim, d'edats similars i coses irreal del que passa a la societat i el que passa quan estàs en família, doncs, tot això, evidentment, redunda. Però trenquem aquest binomi, no?

Per tant, lo de zero a sis anys, amb la prohibició, és que..., és que, de fet, totes les recomanacions i tota la normativa i de totes les evidències, i lo que és l'aplicació de la convenció i l'interès superior de l'infant, estan dient que els nens d'aquestes edats no poden estar en centres residencials. Però, hi insistim, el que hem d'aconseguir és, òbviament, tenir més famílies, però també treballar perquè això no passi, per no arribar a aquesta situació. És com si estiguéssim dedicant-nos..., el nostre sistema de salut estigués... i vaig a un símil. És com si estiguéssim tot abocant-ho a les UCIs. Home, no ho sé. Potser que posem focus en lo que és l'atenció primerenca dels nens i nenes i les seves famílies i donar suport en tot això. Evidentment, també és fonamental.

Se'ns preguntava de com..., la senyora Castillejo ens deia que com havíem de fer la prevenció. Bé, és que em reiteraré en això. És molt més que la idea. És que la prevenció en el nostre sistema..., per això diem la importància d'aquests models que us hem explicat una miqueta, tant sigui per millorar l'atenció en els centres residencials com tota la política preventiva i aquesta xarxa preventiva a nivell local, que crec que és un dels focus on hem de posar molta atenció. El que estem dient és que és una cosa coordinada. És una cosa de tots els actors. Al final, és una responsabilitat de tota la societat i de tots els actors. Això no vol dir que diluïm tot de tal manera que tothom tingui les mateixes responsabilitats. És evident que no. Però sí que hem de treballar, perquè, al final, aquesta prevenció és molt més que l'acció que pugui fer una direcció general, abans d'atenció a la infància i ara de prevenció i protecció a la infància i l'adolescència, no? I, per tant, fins que no ens posem això al cap serà molt difícil que puguem trencar aquesta realitat.

El tema dels centres. Hi insisteixo, eh? En els models aquests d'UNICEF que hem treballat i que estan a la seva disposició es parla de tot el tema del vincle, l'escolta activa, la participació dels nens i les nenes en els processos, que, a més, ens ho estan dient. És que el que els genera més malestar és no tenir la informació, no poder participar en el seu dia a dia, no poder..., tenir dificultats per articular mecanismes de denúncia o mecanismes de posar de relleu les seves situacions. Com els escoltem? O sigui, tant de bo lo que pensen els nens i nenes del sistema de protecció, per exemple, estigui present de manera..., ja no dic que estiguin ells

aquí compareixent i explicant, però sí que lo que estan dient ells i elles sigui tingut en compte en els processos d'aquests canvis.

El tema de la coordinació amb els altres actors. És que això és fonamental, no?, perquè un dels dèficits que tenim, i abans el compareixent..., vostè ho comentava, president, no?, el tema que, moltes vegades, quan els nens i les nenes passen a estar institucionalitzats, sembla que estan separats de la societat en la que viuen. No, és que això no és possible. És a dir, encara que estiguem en un model de centres, els nens i les nenes han de tenir la vida normalitzada possible. Tot el que no sigui així..., estem vulnerant els seus drets i estem creant una discriminació que, evidentment, genera més exclusió social.

Què més? La intervenció als camps... Ah, sí. Ens preguntava, també, el senyor Elena si havien contribuït a aquests canvis. Nosaltres hem fet aquestes aportacions en tots aquests processos, que desitgem que siguin tinguts en compte. I, evidentment, lo que estem dient de que volem..., que estem en converses per presentar aquest model, per posar a disposició tant dels centres com del món local, doncs, formaria part d'aquest procés. I esperem que això sigui tingut en compte en tot el treball que faci la nova DGPPIA.

I què més? M'havia dit alguna altra cosa? (*Pausa.*) Sí, el tema dels avenços, evidentment. La diputada Ríos..., vostè ens comentava el tema de la renda garantida, el tema de l'estratègia. Sí, sí, si nosaltres, no?, celebrem, com no pot ser d'una altra manera, qualsevol avenç que es faci.

El que sí que sabem també és que moltes vegades el que necessitem una revisió o una transformació molt gran de totes aquestes polítiques si realment volem revertir les xifres de pobresa i d'exclusió social que tenim en la infància, que continuem preguntant-nos, des d'UNICEF, igual que totes les organitzacions, com és factible que estiguem predicant, predicant, predicant i parlant això des de tants anys, i que aquestes dades no canviïn. Vol dir que alguna cosa no estem fent bé o no estem fent suficient. Jo vull pensar que és que no estem fent suficient. Però, clar, hem de plantejar-nos si en uns pressupostos públics de Catalunya la infància no està..., i sobretot la que està en situació d'exclusió, no està adequadament reflectida en

aquests pressupostos, doncs, ens haurem de plantejar moltes coses, no? Perquè, al final, això són els seus drets presents i la seva vida de present i de futur.

I ja està. No ho sé. Bé, em remeto a totes les coses que us hem anat comentant i, bé, qualsevol cosa la compartirem aquests documents. I esperem poder aprofundir en tot això, sigui en aquest marc, en altres marcs, amb els grups parlamentaris o també, com dèiem, no?, directament amb el Govern en aquest procés, que esperem, això, ho reitero, que es tingui en compte sobretot el que ens diuen els nens i les

Fitxer 06CIADGAIA16

nenes. Clar, aquí està la clau. Ens diuen..., és lo que ens diuen. Si, al final, lo que diuen és: «Volem ser escoltats.» «Volem formar-ne part.» «Nosaltres podem haver viscut en unes circumstàncies, però som nens i nenes com qualsevol altre i, lamentablement, moltes vegades no podem fer una vida normal com qualsevol altre nen.» Aquí està el quid de la qüestió i és on hem de posar els recursos.

Gràcies.

El president

Moltes gràcies, senyor Garcia. Finalment, en nom de..., per donar resposta de l'equip d'Atenció a la Infància i l'Adolescència, tenen la paraula la senyora Inés Solé i la senyora Joana Mañé. Quan vostès vulguin.

Joana Mañé Sarroca (pedagoga de l'EAIÀ Baix Ebre)

Bé, abans que res, moltes gràcies per deixar-nos estar aquí, perquè és una reivindicació que tenim des de tots los EAIAs de Catalunya, poder parlar i poder participar en lo nou model de creació del circuit de protecció.

Abans que res, les nostres companyes de l'Alt Empordà i de l'Hospitalet de Llobregat l'altre dia us van fer referència a la carta que vam presentar a la DGPPIA. És una carta que jo aquí no podré explicar tan bé com està explicada i, a més, allà nos vam posar d'acord. Va passar un fet inèdit, que nos vam posar d'acord los EAIAs de tota Catalunya, de nord a sud i d'est a oest. Llavors, sí que demanem participar en la

nova DGPPIA, amb veure com s'articula aquesta pe de prevenció. I demanem més comunicació dels EAIA's amb la DGPPIA per fer que tot això sigui possible. Naltros sí que depenem dels ens locals. Vol dir que cada EAIA de Catalunya depèn dels ens locals i té unes condicions diferents. Llavors, sí que naltres pensem que s'ha d'unificar criteris, condicions, que cal equitat territorial. I, en este sentit, vam demanar a la DGPPIA que mos tingués en compte, no?

A veure, perquè heu preguntat un munt de coses i és difícil resumir. Però naltros sí que pensem que s'han de tindre en compte els criteris jurídics, actuar d'acord a llei, que el procediment de desamparament ha de ser transparent, però nosaltres sí que tenim clar que s'han de prioritzar, sobretot, los criteris tècnics i les valoracions, perquè nosaltres som los que veiem les famílies, veiem els infants... Veiem els infants, també –vegades no tant com volem, però sempre que podem–, i valorem i diagnostiquem les situacions familiars posant com a centre l'interès superior de l'infant. O sigui, facin lo que facin i dissenyin lo que dissenyin, que l'interès sigui el de l'infant i que es millori i s'agilitzi tot lo procediment.

Perquè lo que sí que sabem és que, quan naltres depenem de situacions que estan als jutjats, tot es fa molt llarg, tot s'eternitza i no acabem mai d'aclarir el què. Llavors, jo no sé si hi ha d'haver jutjats especialitzats en cas que el desamparament es declare judicialment, però sí que s'ha de tenir en compte lo temps dels infants, que és molt diferent del temps dels adults. I moltes vegades no el tenim en compte, no? En la línia una mica del que explicava el Roger, que m'ha agradat molt la seua explicació perquè posava com a eix central l'interès..., parlava en boca dels infants, no? I, moltes vegades, aquesta visió de la llei i dels adults dificulta que arribem a temps quan los xiquets i les xiquetes ho necessiten.

Estem d'acord en que s'ha d'evitar que l'infant s'institucionalitzi, que institucionalitzar és sempre l'última opció. I no podem estar més d'acord en que s'ha de prioritzar l'acolliment en família extensa, en família aliena, que, d'altra banda, això ja ens ho diu la llei. Però també hem de tindre clar que estes famílies acollidores han de tindre molt suports i han de tindre recursos, perquè s'han d'afrontar a la cura d'infants amb necessitats complexes, d'acord? Perquè, a vegades, hem de pensar que els infants que han d'acabar tutelats per l'Administració són infants, adolescents que acumulen

trauma, que han tingut vincles no segurs amb les seves famílies d'origen i que fer front a la seua cura i a la seua educació no és una cosa fàcil.

En este sentit, no sé què més em preguntaven d'això. Nosaltres estem esperant una mica dins de lo que..., dins de la DGPPIA i les orientacions i tot això. Nosaltres la veritat és que no hem participat dels canvis de la DGPPIA. Estem esperant orientacions. Sí que una vegada vam presentar la carta, nos va rebre el director general i ara hi ha una nova reunió, però naltres encara no hem vist canvis ni hem vist que passin grans coses, eh?, des del punt de vista de la DGPPIA.

Després, lo tema dels centres. Està clar que els centres haurien de ser centres més petits, que haurien de respectar les necessitats d'estos infants, de vincular-los de manera segura. Haurien de tindre referents estables i haurien de poder reparar totes les situacions que han viscut a les seues famílies. Malauradament, això no sempre és possible, tot i que us he de dir que hi ha molts centres que treballen bé i que s'esforcen perquè cada dia les necessitats d'ests nens puguin ser satisfetes i tinguin una vida lo més normalitzada possible dins que la seva situació no és normalitzada.

Tens alguna cosa més a dir o...? *(Veus de fons.)* No sé si faltava alguna cosa més o voleu que us aclareixi alguna cosa més. *(Veus de fons.)* Bé, clar és que l'acollida, l'acollida professional... Clar, estaria bé que poguéis tirar endavant, perquè... Bé, ja us ho hem dit, no?, no és fàcil fer front a acollir un infant, o inclús un adolescent, eh?, perquè sempre parlem d'infants de zero-sis anys, però també hi ha adolescents que també podrien viure en família. Però les famílies han d'estar dotades i han d'estar professionalitzades, perquè no és fàcil.

Després, naltros també estem d'acord en que s'ha d'actuar des de la prevenció. A l'EAIA actuem a partir de l'alt risc, a partir del desemparament. Arriben situacions molt complexes, cada vegada més complexes, que hem d'analitzar i hem de veure com en podem sortir, però, al final, la construcció del sistema de protecció s'ha de fer des de la base, des de primària, des de la prevenció, des de que les famílies no hagin d'arribar a situacions extremes, a «estressors» extrems de nens que ho han passat molt malament. I això passa per..., molt en la línia de lo que estava dient UNICEF, de treballar la prevenció, donar oportunitats als joves, als nens, a les

famílies abans de que hagin d'arribar al sistema de protecció, perquè llavors tot és molt més complex.

El president

Molt bé. Moltes gràcies, senyor Montoliu, senyora Martínez, senyor Garcia, senyora Mañé i senyora Solé, per les seves aportacions.

Sense més, aixequem la sessió.

La sessió s'aixeca a...

TRANSCRIPCIÓ EN BRUT